

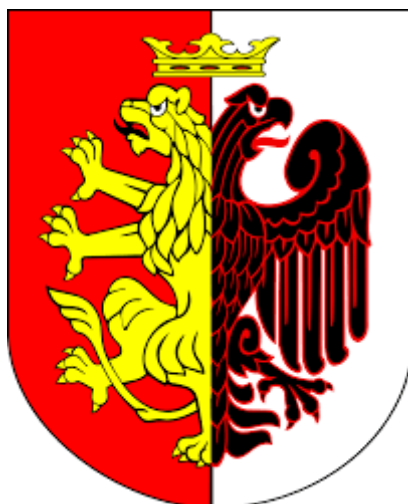
ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR

.....

RADY POWIATU WE WŁOCŁAWKU

Z DNIA .....

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028

Data sporządzenia prognozy: Sierpień 2021 r.

Autor: Rafał Modrzejewski

Powiat Włocławski, 2021 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	4
2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	4
3. ZAKRES PROGNOZY	5
4. METODY PRACY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	6
5. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI	7
5.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	9
5.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	13
5.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	18
5.4. STAN WÓD	22
5.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE	22
5.4.2. WODY PODZIEMNE	29
5.5. SUROWCE MINERALNE	34
5.6. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	43
5.7. ZASOBY PRZYRODNICZE	47
5.7.1. OBSZARY CHRONIONE	47
6. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	56
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	58
8. CELE OCHRONY PRZYRODY WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ ZAKAZY WYNIKAJĄCE Z USTANOWIONYCH FORM OCHRONY PRZYRODY	60
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI ZAPISÓW DOKUMENTU	66
10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NA WYBRANE ELEMENTY ŚRODOWISKA	78
10.1. JAKOŚĆ POWIETRZA	78
10.2. KLIMAT	79
10.3. KLIMAT AKUSTYCZNY	81
10.4. WODY	82
10.5. LUDZIE	83
10.6. ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	83
11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W	

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	84
12. ANALIZA WPŁYWU DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE NA CELE ŚRODOWISKOWE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD WYNIKAJĄCE Z RAMOWEJ DYREKTYWY WODNEJ.....	87
13. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ALTERNATYWNYCH.....	87
14. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	87
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	88
SPIS TABEL	91
SPIS RYSUNKÓW	92
SPIS WYKRESÓW.....	93

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została w związku z zakwalifikowaniem Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 do jednego z dokumentów wymienionych w art. 46 oraz w związku z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 247, ze zm.).

Zgodnie z zapisami artykułem 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 247, ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki, o dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 14.07.2021 r. (znak pisma: WOO.411.179.2021.KB) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy pismem z dnia 08.07.2021 r. (znak pisma: NNZ.9022.1.354.2021) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

4. METODY PRACY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autorzy kierowali się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI

Powiat włocławski położony jest w centralnej Polsce, w południowo wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Powiat włocławski od północy graniczy z Miastem Włocławek i powiatem lipnowskim (województwo kujawsko-pomorskie), od wschodu z powiatem płockim i gostyńskim (województwo mazowieckie), od południa z powiatem kutnowskim (województwo łódzkie) i powiatem kolskim (województwo wielkopolskie), a od zachodu z powiatem radziejowskim i powiatem aleksandrowskim (województwo kujawsko-pomorskie). Powiat włocławski zajmuje powierzchnię 1 474 km².

Położenie powiatu włocławskiego na tle województwa kujawsko-pomorskiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Położenie powiatu włocławskiego na tle województwa kujawsko pomorskiego.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2024.

W skład powiatu wchodzi gminy:

- gminy miejskie:

- Kowal,

- gminy miejsko wiejskie,

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

- Brześć Kujawski,
- Chodecz,
- Izbica Kujawska,
- Lubień Kujawski,
- Lubraniec,

- gminy wiejskie,

- Baruchowo,
- Boniewo,
- Choceń,
- Fabianki,
- Kowal,
- Lubanie,
- Włocławek

Podział administracyjny powiatu włocławskiego przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Gminy powiatu włocławskiego.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2024.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące powierzchni jednostek administracyjnych z terenu powiatu włocławskiego. Największą powierzchnie powiatu zajmuje gmina Włocławek.

Tabela 1. Jednostki administracyjne powiatu włocławskiego. (stan na 31.12.2020 r.).

Jednostka samorządu terytorialnego	Powierzchnia [km ²]	% powierzchni powiatu
m. Kowal	5	0,34%
Baruchowo	107	7,26%
Boniewo	78	5,29%
Brześć Kujawski	151	10,24%
Choceń	100	6,78%
Chodecz	122	8,28%
Fabianki	76	5,16%
Izbica Kujawska	132	8,96%
Kowal	115	7,80%
Lubanie	69	4,68%
Lubień Kujawski	151	10,24%
Lubraniec	148	10,04%
Włocławek	220	14,93%
	1 474	100,00%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 10.08.2021 r.].

5.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wyznaczono 4 strefy (aglomeracja bydgoska, miasto Toruń, miasto Włocławek oraz strefa kujawsko - pomorska).

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Kujawsko - Pomorskim* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, dla strefy kujawsko - pomorskiej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wynikowe klasy dla strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2.5
Strefa kujawsko - pomorska	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko – pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Autor: RWMS GIOŚ, Rok wydania: 2021.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Wynik oceny strefy kujawsko - pomorskiej za rok 2020, w której położony jest powiat włocławski wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- ołowiu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- kadmu,
- niklu,
- ozonu,
- arsenu,
- pyłu PM2.5.

Roczna ocena jakości powietrza dla strefy kujawsko - pomorskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłów PM10,
- benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy kujawsko - pomorskiej ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone.

Bezpośrednio na terenie gmin powiatu włocławskiego zgodnie z roczną oceną jakości powietrza odnotowano przekroczenia wskazane w poniższej tabeli.

Tabela 3. Odnotowane przekroczenia poszczególnych substancji na terenie gmin powiatu włocławskiego w 2020 roku.

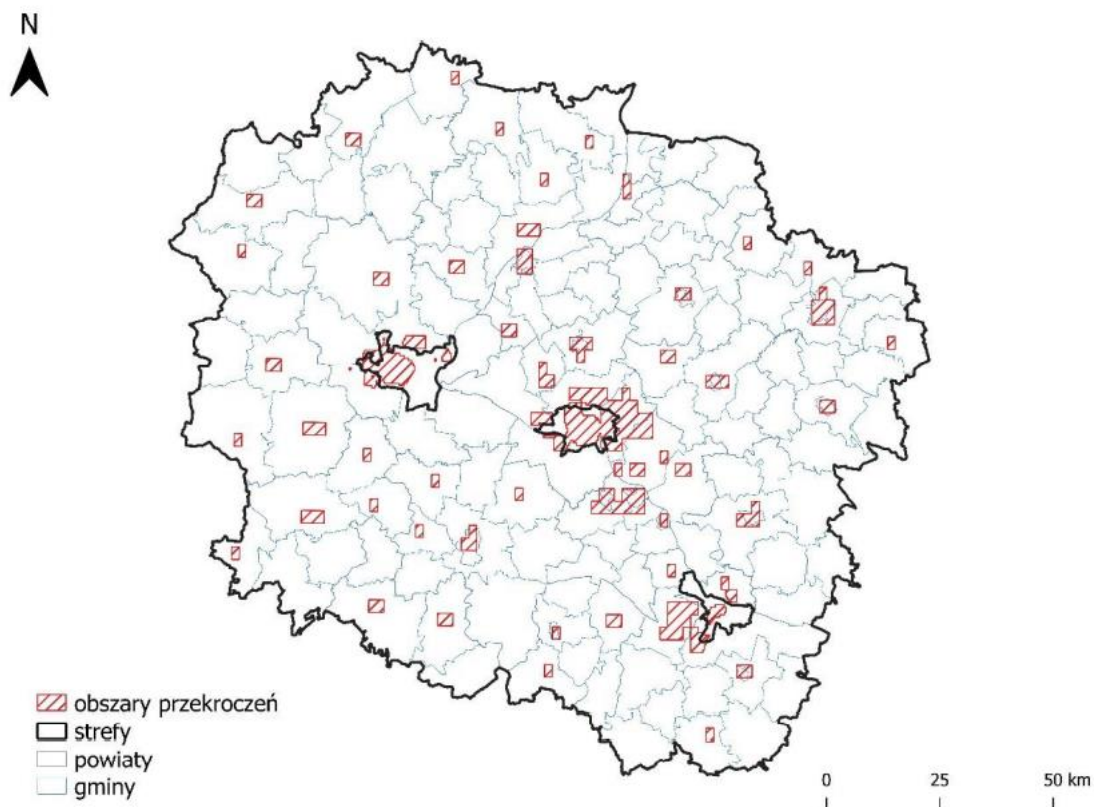
Gmina	PM10 - ze względu na liczbę dni z przekroczeniami poziomu 24h	BaP -ze względu na stężenie średnie roczne w pyłe zawieszonym PM10	O3 - ze względu na liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h w 2020 roku (poziom celu długoterminowego)
m. Kowal	Nie	Tak	Tak
g. Kowal	Nie	Tak	Tak
Baruchowo	Nie	Nie	Tak
Boniewo	Nie	Nie	Tak
Brześć Kujawski	Nie	Tak	Tak
Chocień	Nie	Nie	Tak
Chodecz	Nie	Tak	Tak
Fabianki	Nie	Tak	Tak

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Izbica Kujawska	Nie	Nie	Tak
Lubanie	Nie	Tak	Tak
Lubień Kujawski	Nie	Nie	Tak
Lubraniec	Nie	Nie	Tak
Włocławek	Nie	Nie	Tak

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko – pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Autor: RWMS GIOŚ, Rok wydania: 2021.

Graficzne przedstawienie odnotowanych przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie województwa przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 3. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie kujawsko – pomorskim w 2020 roku.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko – pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Autor: RWMS GIOŚ, Rok wydania: 2021.

Emisja z emitorów liniowych

Jednym z podstawowych czynników środowiskotwórczych, związanych z komunikacją jest zanieczyszczenie powietrza występujące w sąsiedztwie dróg. Pojazdy samochodowe poruszające się

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

po drogach, emitują do atmosfery duże ilości różnorodnych substancji toksycznych, powstających w wyniku spalania paliwa napędowego, a także na skutek wzajemnego oddziaływania opon i nawierzchni dróg oraz zużywania się niektórych elementów pojazdu.

Jest to problem narastający, zwłaszcza na terenie miast i centrum gmin. Mimo prowadzonej tam modernizacji układów komunikacyjnych, wskutek lawinowo narastającej liczby samochodów, płynność ruchu w godzinach szczytu jest zakłócona. Obecność spalin samochodowych najdotkliwiej odczuwana jest w letnie oraz w słoneczne dni, ponieważ oprócz toksycznych spalin tworzy się bardzo szkodliwa dla zdrowia, przypowierzchniowa warstwa ozonu pochodzenia fotochemicznego.

Największa emisja zanieczyszczeń gazów i pyłów do powietrza dotyczy głównie tlenku węgla oraz tlenków azotu (84%). Nie można pominąć również pozostałych zanieczyszczeń pomimo znacznie mniejszej ilości w Mg/rok, dlatego że są to substancje rakotwórcze w szczególności benzen. Bardzo istotnym źródłem zanieczyszczenia powietrza w powiecie jest tzw. emisja komunikacyjna, czyli spaliny emitowane przez różnego typu pojazdy mechaniczne. Ruch samochodowy przyczynia się do nadmiernych stężeń pyłów zawieszonych oraz stanowi główne źródło emisji dwutlenku azotu.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez przedsiębiorstwa na terenie powiatu

W ostatnich latach występuje spadek wartości związanych z emisją zanieczyszczeń gazowych na terenie powiatu włocławskiego (za wyjątkiem roku 2019).

Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok] w latach 2015 – 2020.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 10.07.2021 r.].

Emisję poszczególnych substancji w ramach emisji zanieczyszczeń gazowych w latach 2015 – 2020 przedstawiono w poniższej tabeli.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 4. Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok] na terenie powiatu włocławskiego.

Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok]						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dwutlenek siarki	13	13	12	13	14	14
Tlenki azotu	573	547	624	534	553	511
Tlenek węgla	354	348	279	574	262	300
Dwutlenek węgla	155 986	164 157	132 837	97 129	127 024	123 383

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 10.07.2021 r.].

Emisja zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu utrzymuje się na podobnym poziomie, zgodnie z poniższym wykresem.

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok] w latach 2015 – 2020.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 10.06.2021 r.].

5.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Wartości dopuszczalnych poziomów hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.), hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Nadmierny hałas może wywoływać

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku – poziom dobowy.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000112/O/D20140112.pdf>, [dostęp: 20.05.2021

r.].

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku – poziom długookresowy.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L _N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L _{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L _N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	70	65	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000112/O/D20140112.pdf>, [dostęp: 20.05.2021 r.].

Hałas drogowy

Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego to: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie dróg oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Najistotniejsze źródła hałasu na terenie powiatu włocławskiego to źródła komunikacyjne. Rolniczy charakter powiatu sprawia, iż na jej obszarze główną uciążliwością pod względem emisji hałasu stanowi intensywny ruch samochodowy, związany z przebiegającymi przez je go teren autostradą A1 i drogami krajowymi nr 62, 67 i 91 oraz drogami wojewódzkimi nr 252, nr 268, nr 265, nr 269 i nr 270. Hałas związany jest również z ruchem lokalnym w miastach, na drogach dojazdowych do miasta Włocławek, nienależącego do powiatu włocławskiego oraz pomiędzy sąsiednimi miastami i miejscowościami.

Rysunek 4. Sieć drogowa w powiecie włocławskim.

Źródło: Starostwo powiatowe we Włocławsku.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB.

Eskalacja hałasu drogowego w środowisku spowodowana jest wzrastającą liczbą pojazdów samochodowych. W tabeli poniżej zestawiono dane GUS dotyczące ilości pojazdów zarejestrowanych na terenie powiatu włocławskiego w latach 2015-2019. Corocznie dynamicznie wzrasta liczba pojazdów na terenie powiatu.

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Tabela 7. Pojazdy zarejestrowane na terenie powiatu włocławskiego w latach 2015-2019.

TRANSPORT (STAN W DNIU 31 XII) Pojazdy samochodowe i ciągniki ogółem	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
pojazdy samochodowe i ciągniki	szt.	78 034	80 734	83 679	86 917	78 034
motocykle ogółem	szt.	5 105	5 318	5 513	5 710	5 105
samochody osobowe	szt.	54 366	56 558	58 881	61 408	54 366
autobusy ogółem	szt.	141	148	144	141	141
samochody ciężarowe	szt.	7 072	7 277	7 462	7 780	7 072
ciągniki samochodowe	szt.	60	489	562	610	60
ciągniki rolnicze	szt.	10 503	10 544	10 677	10 805	10 503

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 30.06.2021 r.].

Głównym źródłem hałasu drogowego są poruszające się pojazdy. Poziom generowanego przez nie hałasu zależy od wielu czynników:

- prędkości ruchu,
- rodzaju i stanu technicznego nawierzchni jezdni,
- rodzaju ruchu (jednostajny / niejednostajny),
- rodzaju pojazdów samochodowych,
- struktury ruchu (liczby pojazdów lekkich i ciężkich),
- położenia drogi (w nasypie / w wykopie / w poziomie terenu),
- ukształtowania terenu,
- pokrycia terenu.

Ostatni raz badania hałasu komunikacyjnego prowadzono na terenie powiatu włocławskiego w 2017 roku. Nie zamieszczano ich, ze względu na odległą datę pomiaru.

Określenie realnego zagrożenia hałasem na danym odcinku drogi jest możliwe dzięki pomiarom liczby pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych, pozwalających na ustalenie strumienia pojazdów ciężkich, które prowadzone jest raz na 5 lat. Ostatni raz takie pomiary wykonywane były w 2015 roku. Pomiary planowane na rok 2020 zostały odłożone w czasie ze względu na epidemię COVID19. Korzystając z pomiarów

z 2015 roku nie jest możliwe określenie realnego stanu sytuacji w 2021 roku.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy pochodzi ze źródeł znajdujących się na terenie zakładów przemysłowych, wytwórczych i rzemieślniczych. Emitorami hałasu przemysłowego są maszyny i urządzenia przemysłowe, procesy technologiczne, a także różnego rodzaju instalacje oraz transport wewnątrzzakładowy.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Największym problemem związanym z hałasem przemysłowym jest emisja z przedsiębiorstw nieposiadających żadnych zabezpieczeń akustycznych. Szczególnie uciążliwe i konfliktogenne jest funkcjonowanie zakładów przemysłowych położonych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej – wśród mieszkańców często pojawia się dyskomfort akustyczny. Poziom emisji hałasu przemysłowego w dużej mierze zależy od stosowanego procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń. Najczęściej stosowanymi zabezpieczeniami są: wyciszenia i wygłuszenia maszyn, kabiny dźwiękoszczelne, obudowy akustyczne, tłumiki, ekrany akustyczne.

5.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Właściwości pola, a więc i jego oddziaływanie na otoczenie zmieniają się w zależności od częstotliwości pola, w związku z tym wyróżnia się promieniowanie jonizujące (promienie X, gamma, ultrafiolet) lub niejonizujące (promieniowanie widzialne, podczerwień, radiofale, promieniowanie do urządzeń elektrycznych linii przesyłowych). Promieniowanie jonizujące nie stanowi zagrożenia na terenie powiatu, poza niewielkim promieniowaniem naturalnym.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, radiotelefony, telefonia komórkowa i inne urządzenia powszechnego użytku, np. kuchenki mikrofalowe,
- stacje radiolokacji i radionawigacji.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych może mieć negatywny wpływ na życie człowieka i przebieg różnych procesów życiowych. Wystąpić mogą m.in. zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układu rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych może mieć również niekorzystny wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych, jeśli zostały przekroczone.

Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1	0 Hz	10000	2500	ND
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f ^{0,5}	0,0037 × f ^{0,5}	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia: f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli 2), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;

2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku. Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli 2 należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli 2 należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002448/O/D20192448.pdf>, [Dostęp: 30.04.2021 r.].

Na terenie powiatu włocławskiego głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektroenergetyczne. Mieszkańcy powiatu zaopatrywani są w

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

energię elektryczną systemem linii napowietrznych, napowietrzno - kablowych i kablowych wysokiego, średniego i niskiego napięcia.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

Wykaz stacji bazowych na terenie powiatu włocławskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Stacje bazowe na terenie powiatu włocławskiego.

Gmina	Adres	Operator
m. Kowal	ul. Dobiegniewska	Play
	ul. Dobiegniewska	Aero 2, Plus
	ul. Dobrzyńska 4	T-Mobile, Orange
g. Kowal	Czerniewiczki, własna wieża przy A1	Play
	Dąbrówka 4	T-Mobile, Orange
	Unisławice 43	T-Mobile, Orange
	Unisławice	T-Mobile, Orange, Play, Aero 2
Baruchowo	Boża Wola	T-Mobile, Orange, Play
	Trzebowo	T-Mobile, Orange
Lubień Kujawski	Lubień Kujawski, al. 1 Maja 21-23	T-Mobile, Orange
	Lubień Kujawski, własna wieża przy DK91	Play
	Kamienna 47	Aero 2, Plus
	Kaliska, wieża Plusa na terenie zakładu energetycznego	Aero 2, Plus
Chodecz	Chodecz, ul. Warszawska	Play
	Chodecz, ul. Warszawska 15 - wieża kościoła pw. św. Dominika	Aero 2, Plus
	Chodecz, ul. Kaliska 11	T-Mobile, Orange
	Lubieniec 5	T-Mobile, Orange
Boniewo	Wólka Paruszevska	Play
	Boniewo	T-Mobile, Orange, Plus, Aero 2
Izbica Kujawska	Józefowo	Plus, Aero 2
	Izbica Kujawska, ul. Warszawska	Play
	Izbica Kujawska	T-Mobile, Orange
Fabianki	Chełmnica Duża 2 - kościół pw. św. Jakuba Apostoła	Play
Brześć Kujawski	Brześć Kujawski, ul. Przemysłowa 1 - komin	T-Mobile, Orange, Play
	Brześć Kujawski, ul. Przemysłowa 2	Plus, Aero 2
	Wieniec	Plus, Aero 2

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Gmina	Adres	Operator
	Wieniec, własna wieża koło MOP Machnacz Północ	Play
	Brzezie	T-Mobile, Orange
Chocień	ul. Włocławska	Play
	ul. Czerniewicka	Plus, Aero 2
Lubanie	Probostwo Dolne	Play
	Mikanowo	Plus, Aero 2
Lubraniec	Lubraniec, ul. Słowackiego 20	Play
	Lubraniec, ul. Słowackiego 10	Plus, Aero 2
	Lubraniec, ul. Słowackiego 10	T-Mobile, Orange
Włocławek	Warząchewka Polska	T-Mobile, Orange
	Kruszynek	T-Mobile, Orange, Play
	Potok	T-Mobile, Orange

Źródło: <http://beta.btsearch.pl>, [Dostęp: 30.08.2021 r.]

Monitoring promieniowania elektromagnetycznego prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiar monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego prowadzone są w cyklach trzyletnich.

Wyniki przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu włocławskiego w ostatnich latach przedstawiono w poniższej tabeli. Tabela uwzględnia także pomiary prowadzone w latach wcześniejszych w tych samych punktach pomiarowych, celem dokonania porównania uzyskanych wartości na przestrzeni lat.

Tabela 10. Wyniki przeprowadzonych pomiarów promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu włocławskiego.

Rok pomiaru	Gmina	Wynik pomiaru [V/m]
2016	Lubień Kujawski	0*
2019		0*
2016	Izbica Kujawska	0,25
2019		0,22
2014	Brześć Kujawski	0,36
2017		0,32
2014	Lubraniec	0*
2017		0,21
2016	Kowal	0,23

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Rok pomiaru	Gmina	Wynik pomiaru [V/m]
2019		0,42
2016	Chocień	0*
2019		0,25
2016	Baruchowo	0,27
2019		0,13

Źródło: Stan środowiska w województwie kujawsko-mazurskim. Raport 2020. Autor: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska. Data: Bydgoszcz, 2020, WIOŚ.

0* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono na terenie województwa kujawsko - mazurskiego istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dla punktów pomiarowych na terenie powiatu włocławskiego wartości promieniowania elektromagnetycznego od kilku lat utrzymują się na podobnym, niskim poziomie. W niektórych punktach osiągnięto wartości poniżej dolnego progu oznaczalności sondy (m.in. na terenie gminy Lubień Kujawski).

Dla ochrony mieszkańców powiatu przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym ogranicza się inwestowanie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć. Wymaga się okresowego wykonywania stosownych pomiarów - według przepisów prawa powszechnego - dla wyznaczania rzeczywistych zasięgów stref oddziaływania linii i urządzeń oraz ewentualnego ustalenia stref ograniczonego użytkowania. Należy dążyć do stopniowego zastępowania ograniczeń w zagospodarowywaniu terenów wzdłuż linii zmniejszaniem zasięgu ich oddziaływania osiąganym środkami technicznymi. Przy zbliżeniach linii do budynków mieszkalnych po stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnego rzeczywistego natężenia pola elektromagnetycznego wymaga się ekranowania linii.

5.4. STAN WÓD

5.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Powiat Włocławski w większości położony jest w granicach dużej jednostki hydrologicznej dorzecza środkowej Wisły. Jednak południowo zachodnia część powiatu należy do dorzecza Odry. Sieć hydrograficzną powiatu włocławskiego tworzą rzeki: Chodeczka, Lubieńka, Rakutówka, Ruda i Zuzanka.

Wisła stanowi północną granicę powiatu włocławskiego.

Chodeczka początek bierze z zabagnionego jeziora na południe od jeziora Kromszewickiego.

Rzeka o długości 33,5 km przepływa przez jeziora: Kromszewickie, Chodeckie, Lubienieckie, Szczytnowskie, Borzymowskie i Krukowskie, by ujść do Zgłowiączki w gminie Lubraniec.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Lubieńka początek bierze z mokradła położonego na wschód od Jeziora Lubieńskiego. W okolicach Łagiewnik z prawego brzegu przyjmuje wody i rzeki Rakutówki której długość wynosi 37,4 km i odwadnia znaczną część Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Długość rzeki Lubieńki wynosi 42,5 km, a powierzchnia dorzecza obejmuje 499,4 km². W podwłocławskich lasach wpada ona do rzeki Chełmiczanka o długości 28,5 km bezpośrednio wpadająca do Wisły, a biorąca początek w powiecie lipnowskim. Jest prawym dopływem Wisły.

Zgłowiączka zbierająca wody rzek Niwki, Chodeczki, Lubieńki i kanału Bachorza. Długość rzeki wynosi 79 km. Za początek tej rzeki uznany jest kanał Głuszyński mający swe źródła w okolicy wsi Płowce powiat radziejowski. Powierzchnia jej zlewni obejmuje prawie cały powiat włocławski wynosi 1.495 km².

Teren powiatu włocławskiego należy do 37 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych i 1 jednolitej części wód jeziornej (JCWP):

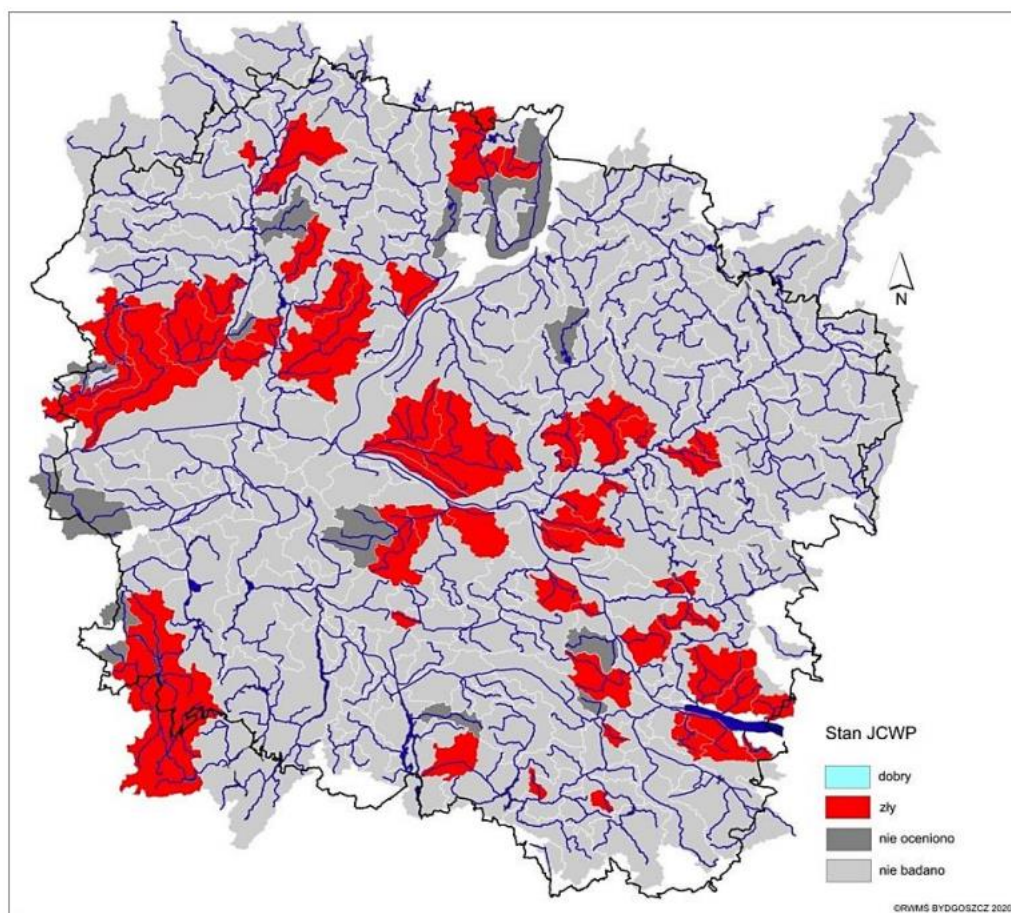
- PLRW200017278696 Dopływ z Otmianowa,
- PLRW200017278569 Kocieniec,
- PLRW20001727853299 Struga,
- PLRW60000188116 Śluza,
- PLRW6000171881189 Noteć do Dopływu z jez. Lubotyń,
- PLRW2000232721839 Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki,
- PLRW6000171833249 Rgilewka do Strugi Kielczewskiej,
- PLRW200023278888 Rakutówka do Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim,
- PLRW2000232788892 Dopływ z Kowala,
- PLRW2000242788899 Rakutówka od Olszewa do ujścia,
- PLRW2000202789 Zgłowiączka od Lubienki do ujścia,
- PLRW20002127911 Wisła od wypływu ze zbiornika Włocławek do granicy Regionu Wodnego Środkowej Wisły
- PLRW20001727722 Struga z jez. Wikaryjskim do ujścia,
- PLRW200026277219 Zuzanka od źródeł do Strugi bez Strugi,
- PLRW200017275992 Ruda,
- PLRW20000275999 Zbiornik Włocławek,
- PLRW200017275899 Chełmiczka,
- PLRW20001727912 Dopływ spod Bogucina,
- PLRW20001727914 Dopływ spod Wilczeńca,
- PLRW200017275989 Dopływ z jez. Tupadelskiego bez Chełmiczki,
- LW20056 Goreńskie,
- PLRW200017275469 Dopływ spod Lubaty z jez. Lucieńskim,
- PLRW200017279329 Dopływ z Marszałkowa,
- PLRW20001727934 Dopływ z Gnojna,
- PLRW20002127935 Wisła od granicy Regionu Wodnego Dolnej Wisły do dopł. z Sierzchowa,
- PLRW20001727929 Ośła,
- PLRW20001727876 Dopływ z Dubielewa,

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

- PLRW20002027879 Zgłowiączka od Chodeczki do Lubieńki bez Lubieńki,
- PLRW200017278749 Kanał Bachorze,
- PLRW20001727858 Dunaj,
- PLRW2 0001727839 Zgłowiączka jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami,
- PLRW20002027859 Zgłowiączka wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki,
- PLRW200020278699 Chodeczka od wypływu z jez. Borzymowskiego do ujścia,
- PLRW20001727872 Dopływ ze Świątosławia,
- PLRW20001727878 Dopływ ze Smółska,
- PLRW20002027889 Lubienka od Rakutówki do ujścia,
- PLRW20001727887 Lubieńka do Rakutówki bez Rakutówki z jez. Lubieńskim,
- PLRW200025278679 Chodeczka do wypływu z jez. Borzymowskiego.

Pomiary rzek (JCWP)

Stan wszystkich badanych JCWP rzecznych na terenie województwa kujawsko - mazurskiego w 2018 roku określono jako zły.

Rysunek 5. Ocena stanu jcwp rzecznych badanych w 2018 roku.

Źródło: Stan środowiska w województwie kujawsko-mazurskim. Raport 2020. Autor: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy. Data: Bydgoszcz, 2020.

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Szczegółową ocenę JCWP na terenie powiatu włocławskiego prowadzoną przez GIOŚ zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Ocena JCWP na terenie powiatu włocławskiego na podstawie badań prowadzonych w latach 2017-2020.

Nazwa JCWP	Elementy fizykochemiczne	Elementy biologiczne	Elementy hydromorfologiczne	Stan/potencjał ekonomiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
PLRW200017278696 Dopływ z Otmianowa	-	-	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200017278569 Koceniec	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW6000171881189 Natec do Dopływu z jez. Lubotyń		IV		SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW2000232721839 Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki	-	III	-	UMIARKOWA NY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW6000171833249 Rgilewka do Strugi Kiełczewskiej	-	III	-	UMIARKOWA NY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW200023278888 Rakutowka do Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim	-	III	-	UMIARKOWA NY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW2000232788892 Dopływ z Kowala	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20002127911 Wisła od wypływu ze zbiornika Włocławek do granicy Regionu Wodnego Środkowej Wisły	-	-	-	UMIARKOWA NY	DOBRY	ZŁY
PLRW2000202789 Zgłowiączka od Lubienki do ujścia	-	V	-	ZŁY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW20001727722 Struga z jez. Wikaryjskim do ujścia	-	-	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200026277219 Zuzanka od źródeł do Strugi bez Strugi	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200017275992 Ruda	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Nazwa JCWP	Elementy fizykochemiczne	Elementy biologiczne	Elementy hydromorfologiczne	Stan/potencjał ekonomiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
PLRW20000275999 Zbiornik Włocławek	-	IV	-	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW200017275899 Chełmiczka	-	IV	-	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW200017275989 Dopływ z jez. Tupadelskiego bez Chełmiczki	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200017275469 Dopływ spod Lubaty z jez. Lucieńskim	-	IV	-	SŁABY	-	ZŁY
PLRW20001727934 Dopływ z Gnojna	-	-	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20002127935 Wisła od granicy Regionu Wodnego Dolnej Wisły do dopł. z Sierzchowa	-	III	-	UMIARKOWA NY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW20001727929 Ośła	-	IV	-	SŁABY	-	ZŁY
PLRW20002027879 Zgłowiączka od Chodeczki do Lubieńki bez Lubieńki	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200017278749 Kanał Bachorze	-	-	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20001727858 Dunaj	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20002027859 Zgłowiączka wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200020278699 Chodeczka od wypływu z jez. Borzymowskiego do ujścia	-	IV	-	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Nazwa JCWP	Elementy fizykochemiczne	Elementy biologiczne	Elementy hydromorfologiczne	Stan/potencjał ekonomiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
PLRW20001727872 Dopływ ze Świętosławia	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20001727878 Dopływ ze Smólska	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW20002027889 Lubienka od Rakutówki do ujścia	-	III	-	UMIARKOWA NY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
PLRW20001727887 Lubieńka do Rakutówki bez Rakutówki z jez. Lubieńskim	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY
PLRW200025278679 Chodeczka do wypływu z jez. Borzymowskiego	-	III	-	UMIARKOWA NY	-	ZŁY

Źródło: <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod> [Dostęp: 20.07.2021 r.].

Większość wód powierzchniowych na terenie powiatu włocławskiego jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Tabela 12. Cele środowiskowe wyznaczone dla JCWP na terenie powiatu włocławskiego.

Lp.	Nazwa jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)	Wyznaczone cele środowiskowe	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	PLRW200017278696 Dopływ z Otmianowa	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
2	PLRW200017278569 Kocieniec	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
3	PLRW20001727853299 Struga	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
4	PLRW60000188116 Śluza	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
5	PLRW6000171881189 Noteć do Dopływu z jez. Lubotyń	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
6	PLRW2000232721839 Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
7	PLRW6000171833249 Rgilewka do Strugi Kielczewskiej	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
8	PLRW200023278888 Rakutówka do	dobry stan ekologiczny	niezagrożona

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

	Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim	dobry stan chemiczny	
9	PLRW2000232788892 Dopływ z Kowala	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
10	PLRW2000242788899 Rakutówka od Olszewa do ujścia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
11	PLRW2000202789 Zgłowiączka od Lubienki do ujścia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
12	PLRW20002127911 Wisła od wypływu ze zbiornika Włocławek do granicy Regionu Wodnego Środkowej Wisły	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
13	PLRW20001727722 Struga z jez. Wikaryjskim do ujścia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
14	PLRW200026277219 Zuzanka od źródeł do Strugi bez Strugi	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
15	PLRW200017275992 Ruda	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
16	PLRW20000275999 Zbiornik Włocławek	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
17	PLRW200017275899 Chelmiczka	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
18	PLRW20001727912 Dopływ spod Bogucina	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
19	PLRW20001727914 Dopływ spod Wilczeńca	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
20	PLRW200017275989 Dopływ z jez. Tupadelskiego bez Chelmiczki	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
21	LW20056 Goreńskie	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
22	PLRW200017275469 Dopływ spod Lubaty z jez. Lucieńskim	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
23	PLRW200017279329 Dopływ z Marszałkowa	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
24	PLRW20001727934 Dopływ z Gnojna	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
25	PLRW20002127935 Wisła od granicy Regionu Wodnego Dolnej Wisły do dopł. z Sierzchowa	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
26	PLRW20001727929 Ośła	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
27	PLRW20001727876 Dopływ z Dubielewa	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

28	PLRW20002027879 Zgłowiączka od Chodeczki do Lubieńki bez Lubieńki	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
29	PLRW200017278749 Kanał Bachorze	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
30	PLRW20001727858 Dunaj	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
31	PLRW2 0001727839 Zgłowiączka jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
32	PLRW20002027859 Zgłowiączka wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
33	PLRW200020278699 Chodeczka od wypływu z jez. Borzymowskiego do ujścia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
34	PLRW20001727872 Dopływ ze Świętosławia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
35	PLRW20001727878 Dopływ ze Smólska	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona
36	PLRW20002027889 Lubienka od Rakutówki do ujścia	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	niezagrożona
37	PLRW20001727887 Lubieńka do Rakutówki bez Rakutówki z jez. Lubieńskim	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001911>, [Dostęp: 20.07.2021 r.].

5.4.2. WODY PODZIEMNE

Powiat włocławski położony jest w zasięgu 5 głównych zbiorników wód podziemnych:

- GZWP 144 Dolin a kopalna Wielkopolska,
- GZWP 215 Subniecka Warszawska,
- GZWP 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek Płock),
- GZWP 225 Zbiornik międzymorenowy Chotcza Łanięta,
- GZWP 226 Zbiornik Krośniewice Kutno.

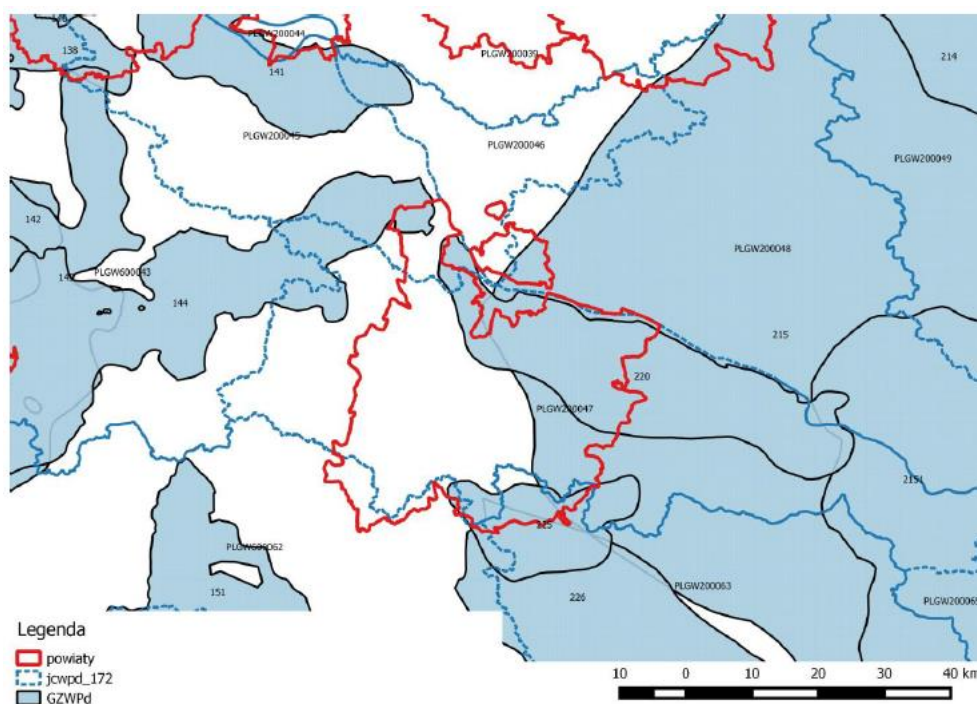
Charakterystyka GZWP występujących na terenie powiatu włocławskiego przedstawiona została w tabeli poniżej.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 13. Główne zbiorniki wód podziemnych na terenie powiatu włocławskiego.

Nr zbiornika	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /dobę]	Średnia głębokość ujęć [m]
144	Dolina kopalna Wielkopolska	Q _K	480	60
215	Subniecka Warszawska	Tr	250	160
220	Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek – Płock),	Q _P	b.d.	b.d.
225	Zbiornik międzymorenowy Chotcza – Łanięta	Q _M	60	60
226	Zbiornik Krośniewice – Kutno	J ₃	350	200

Wiek utworów: Q_K utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych, Tr trzeciorzęd, Q_P utwory czwartorzędu w pradolinach, Q_M utwory czwartorzędu w utworach międzymorenowych, J₃ jura górna.

Rysunek 6. Położenie powiatu włocławskiego na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i jednolitych części wód podziemnych.

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

Na terenie powiatu włocławskiego znajduje się 6 Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 45, 46, 47, 48, 62 i 63.

Tabela 14. Charakterystyka JCWPd nr 45.

JCWPd nr 45	
Powierzchnia całej JCWPd [km]	1337.0
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu włocławskiego na terenie JCWPd	Lubanie, Brześć Kujawski (obszar wiejski), Fabianki (gm. wiejska)
Liczba pięter wodonośnych	3

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/> [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Tabela 15. Charakterystyka JCWPd nr 47.

JCWPd nr 47	
Powierzchnia całej JCWPd [km]	2772.0
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu włocławskiego na terenie JCWPd	Izbica Kujawska (obszar wiejski), Lubraniec (obszar wiejski), Lubraniec (miasto), Brześć Kujawski (obszar wiejski), Brześć Kujawski (miasto), Boniewo, Włocławek, Chocień, Kowal, Kowal (gm. miejska), Baruchowo, Lubień Kujawski (obszar wiejski), Lubień Kujawski (miasto), Chodecz (obszar wiejski), Chodecz (miasto), Lubanie (gm. wiejska)
Liczba pięter wodonośnych	4

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/> [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Tabela 16. Charakterystyka JCWPd nr 48.

JCWPd nr 48	
Powierzchnia całej JCWPd [km]	2966.5
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu włocławskiego na terenie JCWPd	Włocławek, Fabianki
Liczba pięter wodonośnych	3

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/> [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Tabela 17. Charakterystyka JCWPd nr 62.

JCWPd nr 62	
Powierzchnia całej JCWPd [km]	2265.0
Dorzecze	Odry
Gminy powiatu włocławskiego na terenie JCWPd	Boniewo, Chodecz (obszar wiejski), Izbica Kujawska (miasto), Izbica Kujawska (obszar wiejski)
Liczba pięter wodonośnych	4

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/> [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Tabela 18. Charakterystyka JCWPd nr 63.

JCWPd nr 63	
Powierzchnia całej JCWPd [km]	5352.1
Dorzecze	Wisły
Gminy powiatu włocławskiego na terenie JCWPd	Chodecz (obszar wiejski), Lubień Kujawski (miasto), Lubień Kujawski (obszar wiejski)
Liczba pięter wodonośnych	4

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/> [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Monitoringiem wód podziemnych zajmuje się GIOŚ.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:

a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.
- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.
- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Powyższa klasyfikacja jest podstawą do oceny stanu chemicznego, gdzie woda klas I-III oznacza *dobry stan chemiczny*, a woda klas IV-V oznacza *słaby stan chemiczny*.

W ostatnich latach na terenie powiatu włocławskiego prowadzono pomiary JCWPd nr 47 i 63. Wyniki badań w różnych punktach pomiarowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 19. Badania wód podziemnych prowadzone w ostatnich latach na terenie powiatu włocławskiego.

Nr JCWPd	Gmina	Miejscowość	Rok badań	Końcowa klasa jakości
47	Lubraniec	Bodzanowo	2020	III
47	Włocławek	Radyszyn	2020	II
47	Baruchowo	Skrzynki	2020	II
47	Włocławek	Kruszyn	2020	III
63	Chodecz	Zalesie	2019	II
47	Chocień	Chocień	2018	III
47	Chocień	Chocień	2018	III

Źródło: <http://mijwp.gios.gov.pl/>. [Dostęp: 20.06.2021 r.].

Stan wód podziemnych w punktach pomiarowych na terenie powiatu określono w większości jako wody dobrej i zadowalającej jakości.

Cele środowiskowe wyznaczone dla JCWPd na terenie powiatu włocławskiego oraz określenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Cele środowiskowe wyznaczone dla JCWPd na terenie powiatu włocławskiego.

Numer JCWPd	Wyznaczone cele środowiskowe	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
45	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrażona
46	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrażona
47	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Zagrażona
48	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrażona
63	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrażona

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

62	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Zagrożona
----	---	-----------

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001911>, [Dostęp: 20.07.2021 r.].

5.5. SUROWCE MINERALNE

Na terenie powiatu włocławskiego występują złoża węgla brunatnego, soli kamiennej, kredy jeziornej i kredy piszącej, piasków i żwirów, piasków kwarcowych, surowców ilastych oraz torfu. Na omawianym obszarze występują również złoża solanek, wód leczniczych i termalnych.

Charakterystykę złóż z terenu powiatu przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 21. Złoże piasków i żwirów na terenie powiatu wrocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoże	Powierzchnia złoże [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu wrocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
1	Baruchowo	1,94	Baruchowo	złoże zagospodarowane	85	-	7
2	Grodno I	12,92	Baruchowo	złoże eksploatowane okresowo	1 141	1 141	-
3	Kurowo Kolonia	3,89	Baruchowo	złoże zagospodarowane	484	477	22
4	Okna	0,83	Baruchowo	eksploatacja złoże zaniechana	2	-	-
5	Okna II	1,70	Baruchowo	złoże zagospodarowane	112	-	9
6	Patrówek I	4,4	Baruchowo	eksploatacja złoże zaniechana	205	-	-
7	Zawada Piaski	0,73	Baruchowo	złoże rozpoznane szczegółowo	153	-	-
8	Otmianowo	1,78	Boniewo	eksploatacja złoże zaniechana	295	-	-
9	Aleksandrowo I	22,44	Boniewo	złoże zagospodarowane	5 612	4 254	44
10	Machnacz I	1,82	Boniewo	złoże zagospodarowane	416	-	1
11	Stary Brześć	6,26	Boniewo	eksploatacja złoże zaniechana	512	-	-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
12	Witoldowo I	3,28	Boniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	845	-	-
13	Borzymowice IV	1,97	Chocień	złoże zagospodarowane	135	-	16
14	Mstowo	1,43	Chodecz	eksploatacja złoża zaniechana	50	-	-
15	Nowiny	2,20	Chodecz	eksploatacja złoża zaniechana	171	-	-
16	Nakonowo I	5,08	g. Kowal	złoże rozpoznane szczegółowo	705	-	-
17	Bodzia I	3,16	Lubanie	eksploatacja złoża zaniechana	298	-	-
18	Bodzia III	1,90	Lubanie	złoże rozpoznane szczegółowo	470	-	-
19	Gąbinek 3	1,43	Lubanie	złoże zagospodarowane	149	-	3
20	Gąbinek IV	3,73	Lubanie	złoże zagospodarowane	467	467	50
21	Gąbinek V	7,28	Lubanie	złoże rozpoznane szczegółowo	1 150	1 150	-
22	Gąbinek VI	1,02	Lubanie	złoże zagospodarowane	187	-	7

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
23	Gąbinek VII	1,95	Lubanie	złoże zagospodarowane	217	-	7
24	Gąbinek VIII	4,00	Lubanie	złoże zagospodarowane	592	592	22
25	Probostwo Dolne	1,32	Lubanie	złoże eksploatowane okresowo	48	48	-
26	Probostwo Dolne I	1,20	Lubanie	złoże zagospodarowane	99	-	-
27	Witoldowo I	3,28	Lubanie	złoże rozpoznane szczegółowo	845	-	-
28	Beszyn I	5,86	Lubień Kujawski	eksploatacja złoża zaniechana	235	-	-
29	Beszyn II	11,11	Lubień Kujawski	złoże eksploatowane okresowo	1 100	1 100	-
30	Beszyn III	10,20	Lubień Kujawski	złoże rozpoznane szczegółowo	596	-	-
31	Bilno	10,89	Lubień Kujawski	złoże rozpoznane szczegółowo	1 416	-	-
32	Czaple Nowe I	1,99	Lubień Kujawski	złoże rozpoznane szczegółowo	69	-	-
33	Grodno I	12,92	Lubień Kujawski	złoże eksploatowane okresowo	1 141	1 141	-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
34	Kamienna	1,99	Lubień Kujawski	złoże eksploatowane okresowo	317	-	-
35	Kamienna II	8,99	Lubień Kujawski	złoże zagospodarowane	1 925	1 658	80
36	Kanibród - Gagowy Wieś	6,57	Lubień Kujawski	złoże rozpoznane szczegółowo	623	-	-
37	Kanibród I	7,94	Lubień Kujawski	eksploatacja złoża zaniechana	531	-	-
38	Sarnowo I	0,52	Lubraniec	złoże eksploatowane okresowo	33	-	-
39	Siarczyce	0,60	Lubraniec	złoże zagospodarowane	41	-	3
40	Kruszyn	20,82	Włocławek	eksploatacja złoża zaniechana	1 659	-	-
41	Kruszyn I	1,99	Włocławek	złoże zagospodarowane	69	-	0
42	Ludwinowo I	5,83	Włocławek	eksploatacja złoża zaniechana	213	-	-
43	Nowa Wieś I	5,03	Włocławek	eksploatacja złoża zaniechana	233	-	-
44	Skoki Duże I	8,42	Włocławek	eksploatacja złoża zaniechana	673	673	-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
45	Skoki II - Dąb Mały*	78,57	Włocławek	złoże zagospodarowane	19 642	10 740	262
46	Skoki Małe*	3,08	Włocławek	złoże rozpoznane szczegółowo	116	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Tabela 22. Złoża piasków kwarcowych d/p cegły wap-piaskowej na terenie powiatu włocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. m3]	Przemysłowe [tys. m3]	Wydobycie [tys. m3]
1	Lubaty-Aleksandrynów	104,24	Baruchowo	złoże rozpoznane wstępnie	3 968.00	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2020.

Tabela 23. Złóża kredy na terenie powiatu wrocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu wrocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [mln m3]	Przemysłowe mln m3]	Wydobycie [mln m3]
1	Jerzmanowo I	0,87	Boniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	45	-	-
2	Kaniewo	32,03	Boniewo, Lubraniec	eksploatacja złoża zaniechana	186	-	-
3	Kaniewo II	11,20	Boniewo	eksploatacja złoża zaniechana	367	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2020.

Tabela 24. Złóża węgla brunatnych na terenie powiatu wrocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu wrocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys. t]	Przemysłowe [tys. t]	Wydobycie [tys. t]
1	Brzezcie	1115,98	Brześć kujawski, Lubanie	złoże rozpoznane wstępnie	53 909	-	-
2	Rumaki	23,60	Brześć kujawski	eksploatacja złoża zaniechana	1 367	-	-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

3	Mąkoszyn-Grochowiska	1327,51	Izbica Kujawska	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-	-
4	Lubraniec	159,20	Lubraniec	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	-
5	Włocławek	1120,00	Włocławek	złoże o zasobach prognostycznych	-	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Tabela 25. Złóża surowców ilastych ceramiki budowlanej na terenie powiatu włocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys m3]	Przemysłowe [tys m3]	Wydobycie [tys m3]
1	Pikutkowo-Smólsk	136,05	Brześć Kujawski, Włocławek	złoże rozpoznane wstępnie	10 448	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 26. Złoże wód leczniczych oraz torfów na terenie powiatu włocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoże	Powierzchnia złoże [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	Wydobycie
1	Wieniec	-	Brześć Kujawski	Wody mineralne	15,00	-	-
2	Wieniec-A,B,C	2,46	Brześć Kujawski	złoże zagospodarowane	41,73	28,13	0,52

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Tabela 27. Złoże soli kamiennych na terenie powiatu włocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoże	Powierzchnia złoże [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys t]	Przemysłowe [tys t]	Wydobycie [tys t]
1	Lubień	380,00	Lubień Kujawski	złoże rozpoznane szczegółowo	9 178 999	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Tabela 28. Złoże kredy jeziornej i kredy piszącej na terenie powiatu włocławskiego – stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa złoże	Powierzchnia złoże [ha]	Położenie na terenie gmin powiatu włocławskiego	Stan zagospodarowania	Zasoby		
					Geologiczne bilansowe [tys t]	Przemysłowe [tys t]	Wydobycie [tys t]
1	Kaniewo II	11,20	Boniewo	eksploatacja złoże zaniechana	367	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., Autor: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Rok wydania: 2021.

Eksploatacja złóż ma niebagatelny wpływ na środowisko. Wydobyte sposobem odkrywkowym powoduje znaczne zmiany użytkowania terenu, szczególnie w przypadku rozpoczęcia działalności zakładu górniczego w miejsce gruntów ornych czy lasów. Dużym problemem jest także obniżenie poziomu wód podziemnych, co niejednokrotnie skutkuje zmniejszeniem przepływu (a w skrajnych przypadkach zanikiem) cieków powierzchniowych. Skutkami eksploatacji podziemnej mogą być odkształcenia terenu powodujące uszkodzenia gruntów rolnych, leśnych oraz różnego rodzaju urządzeń czy instalacji. W wielu przypadkach szkody kwalifikują do otrzymania odszkodowania. Naprawa obiektów i instalacji powinna przebiegać na bieżąco, zaś po zaprzestaniu działalności górniczej zdegradowany teren powinien zostać poddany rekultywacji.

Corocznie w terminie do 28 lutego każdego roku przedsiębiorcy prowadzący eksploatacje złóż mają obowiązek zgłaszania do Starostwa Powiatowego we Włocławku informacji o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

5.6. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gminy. Gminy natomiast zobowiązane są do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

Na podstawie art. 17 ust. 4 w związku z art. 6 pkt 17 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) Marszałek Województwa Kujawsko - Pomorskiego prowadzi listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach.

Instalacje spełniające wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów na terenie powiatu włocławskiego:

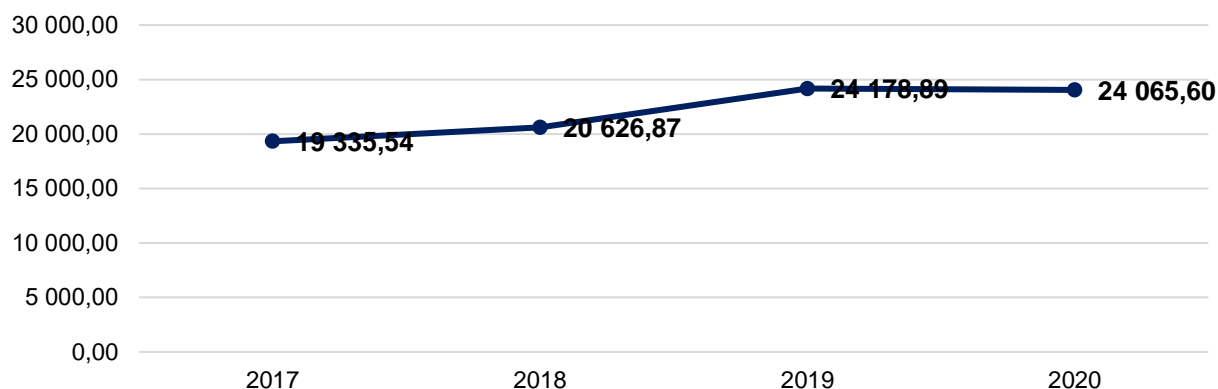
- Instalacja zlokalizowana na terenie miejscowości Machnacz prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Saniko Sp. z o.o.:

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku
- Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Na terenie powiatu występują różne systemy zbierania odpadów komunalnych. Podstawę indywidualizacji postępowania w poszczególnych gminach stanowią sposoby zbiórki odpadów, gwarantujące ich sprawny przewóz od wytwórcy do miejsca przetworzenia lub unieszkodliwienia. We wszystkich gminach prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Dominującym systemem w zabudowie jednorodzinnej jest segregacja prowadzona „u źródła” poprzez gromadzenie poszczególnych odpadów (szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, metale) w odpowiednio oznakowanych pojemnikach lub workach.

W ostatnich latach na terenie powiatu rośnie masa zbieranych odpadów (z wyjątkiem roku 2020, gdzie odnotowano minimalny spadek masy zebranych odpadów). W 2020 r. największa liczba odpadów została zebrana na terenie gminy Brześć Kujawski.

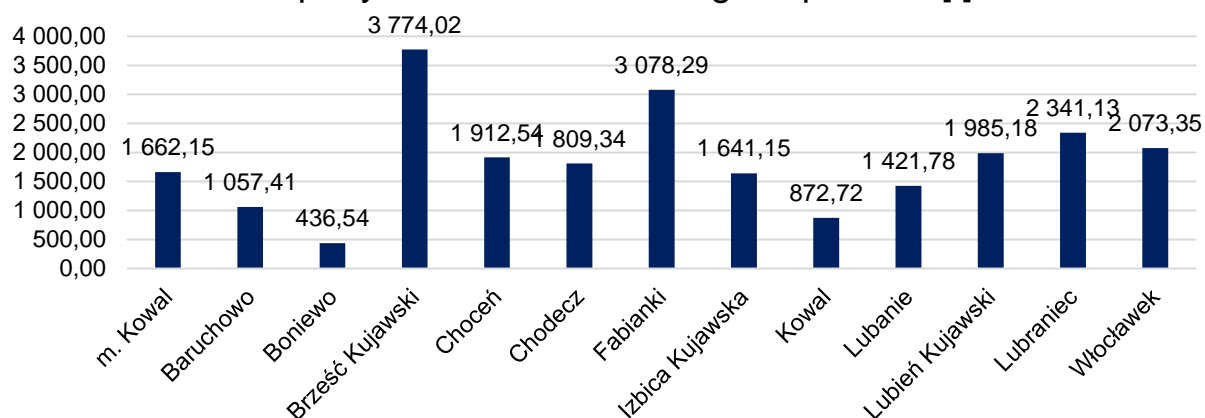
Odpady zebrane na terenie powiatu [t]

Wykres 3. Odpady zebrane na terenie powiatu włocławskiego w ostatnich latach.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 30.06.2021 r.]

Odpady zebrane na terenie gmin powiatu [t]

Wykres 4. Odpady zebrane w ciągu roku 2019 [t] na terenie gmin powiatu włocławskiego.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 30.08.2021 r.]

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Ze względu na budowę i strukturę tych wyrobów, stanowią one poważny problem dla zdrowia ludzi i stanu środowiska.

Włókna respirabilne azbestu są wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc, gdzie stanowią ryzyko poważnych chorób układu oddechowego. Włókna te powstają na skutek działania mechanicznego

(np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w którym jako główny cel wskazano konieczność usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 r.

Na właścicielu, zarządcy bądź użytkowniku nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest, ciąży obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania – obowiązek tzw. inwentaryzacji. Inwentaryzacja jest wykonywana na podstawie spisu z natury.

Osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami przedkładają informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Podmioty prawne przedkładają informację bezpośrednio marszałkowi województwa. Dane należy raportować corocznie do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

Zebrane od osób fizycznych informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa do 31 marca każdego roku w formie aktualizacji Bazy Azbestowej.

W imieniu posiadaczy/użytkowników wyrobów zawierających azbest w gminie inwentaryzację wyrobów może przeprowadzić (zlecić przeprowadzenie) gmina. Gminy powiatu prowadzą akcje w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest finansowane głównie ze środków własnych i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Bydgoszcy.

Masa wyrobów azbestowych na terenie gmin powiatu włocławskiego została przedstawiona w poniższej tabeli. Największa masa azbestu zlokalizowana jest na terenie gmin Lubień Kujawski oraz Lubraniec.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 29. Wyroby azbestowe na terenie gmin powiatu włocławskiego [kg].

Gmina	Zinventaryzowane			Unieszkodliwione		Pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
m. Kowal	228 827	201 861	26 966	122 687	110 721	106 140	91 140	15 000
Baruchowo	3 923 457	3 923 457	0	595 678	595 678	3 327 779	3 327 779	0
Boniewo	3 614 776	3 602 949	11 827	595 937	594 115	3 018 839	3 008 834	10 005
Brześć Kujawski	4 068 367	4 066 557	1 810	1 007 005	1 005 195	3 061 362	3 061 362	0
Choceń	51 107	0	51 107	62	0	51 045	0	51 045
Chodecz	3 402 463	3 063 673	338 790	231 824	231 824	3 170 639	2 831 849	338 790
Fabianki	2 168 561	2 050 732	117 829	684 671	577 567	1 483 890	1 473 165	10 725
Izbica Kujawska	5 039 946	4 559 297	480 649	352 101	333 137	4 687 845	4 226 160	461 685
Kowal	2 770 438	2 769 838	600	104 888	104 888	2 665 550	2 664 950	600
Lubanie	2 463 032	2 447 633	15 399	275 707	275 707	2 187 324	2 171 925	15 399
Lubień Kujawski	6 284 088	6 181 534	102 554	423 787	423 743	5 860 301	5 757 791	102 510
Lubraniec	6 069 598	5 969 195	100 403	691	691	6 068 906	5 968 504	100 403
Włocławek	2 657 871	2 625 381	32 490	199 851	199 851	2 458 020	2 425 530	32 490

Źródło: <https://www.bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne> [Dostęp: 30.08.2021 r.]

5.7. ZASOBY PRZYRODNICZE

5.7.1. OBSZARY CHRONIONE

Obszar powiatu charakteryzujące się różnorodnością przyrodniczo-krajobrazową. Teren powiatu objęto różnymi formami ochrony przyrody, na mocy ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z CRFOP udostępnionym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w granicach powiatu znajduje się 7 rezerwatów przyrody, 1 park krajobrazowy, 2 obszary chronionego krajobrazu, 7 obszarów Natura 2000, 116 użytków ekologicznych i 48 pomników przyrody.

Tabela 30. Powierzchnia obszarów podlegających ochronie prawnej w powiecie włocławskim (stan na 31.12.2020 r.).

Obszary prawnie chronione	Powierzchnia [ha]
Ogółem	25 889,99
Rezerваты przyrody	999,78
Parki krajobrazowe	20 286,42
Rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	1 009,05
Obszary chronionego krajobrazu	5 308,91
Użytki ekologiczne	303,93

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 30.08.2021 r.].

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu systematycznie wzrasta, zgodnie z poniższym wykresem.

Wykres 5. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu włocławskiego w latach 2015-2020.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>, [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie - art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, (t. j. Dz.U. 2020 r. poz. 55, ze zm.).

W granicach powiatu objęto ochroną prawną 145 pomników przyrody żywej. Wśród nich znajdują się pojedyncze drzewa (100) oraz grupy drzew (45).

Tabela 31. Liczbowe zestawienie pomników przyrody na terenie powiatu włocławskiego (stan na 31.12.2020 r.).

Lp.	Gmina	Rodzaj pomnika			
		Pojedyncze drzewa	Grupy drzew	Skałka	Inne
1	m. Kowal	1	0	0	0
2	Baruchowo	3	3	0	0
3	Boniewo	0	0	0	0
4	Brześć Kujawski	1	0	0	0
5	Chocień	8	1	0	0
6	Chodecz	6	0	0	0
7	Fabianki	0	0	0	0
8	Izbica Kujawska	1	0	0	0
9	Kowal	0	0	0	0
10	Lubanie	0	0	0	0
11	Lubień Kujawski	0	0	0	0
12	Lubraniec	4	0	0	0
13	Włocławek	20	0	0	0

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, [Dostęp: 30.08.2021 r.].

Natura 2000 to program sieci obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Podstawą programu Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy – dyrektywa ptasia oraz dyrektywa siedliskowa. Na terenie powiatu włocławskiego znajduje się siedem obszarów Natura 2000, scharakteryzowanych poniżej.

Tabela 32. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu włocławskiego.

Lp.	Nazwa Obszaru Natura 2000	Kod	Gminy na terenie powiatu włocławskiego objęte obszarem NATURA 2000
1	Cyprianka	PLH040013	Fabianki
2	Włocławska Dolina Wisły	PLH040039	Fabianki, Lubanie
3	Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki	PLH040037	Lubraniec
4	Błota Kłócieńskie	PLH040031	Kowal, Baruchowo
5	Żwirownia Skoki	PLB040005	Włocławek
6	Dolina Dolnej Wisły	PLB040003	Fabianki
7	Błota Rakutowskie	PLB040001	Kowal, Baruchowo

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, [Dostęp: 30.07.2021 r.].

Błota Rakutowskie PLB040001 (obszar ptasi) Obszar obejmuje Jez. Rakutowskie wraz z przybrzeżnym pasem zalewowych łąk turzycowych oraz przylegający do nich wilgotny kompleks leśny, zajęty przez olsy i łągi olszowo jesionowe. Obszar zajmuje centralną część zatorfionej niecki Błot Rakutowskich i Błot Kłócieńskich, odwadnianych przez rzekę Kłótnię. Samo jezioro jest dość płytkim zbiornikiem o pow. ok. 300 ha, o płaskich brzegach porośniętych szerokim na 100-150 m pasem szuwaru pałkowego, trzcinowego i oczeretowego. Niewielka głębokość jeziora i jego płaskie brzegi sprawiają, że w ciągu roku zmiany powierzchni lustra wody sięgają rzędu 60-70 ha, przy stosunkowo nieznacznych wahaniach pionowych. Jezioro posiada bogatą roślinność wodną, tak zanurzoną jak i pływającą, a znaczne powierzchnie dna zajęte są przez łąki ramienicowe. Wokół jeziora występują okresowo zalewane łąki turzycowe. Przedmiotem ochrony w obszarze są: żuraw zwyczajny, rybitwa czarna, podrózniczek, gęś zbożowa, gęś gęgawa, cyraneczka, płaskonos, głowienka, sieweczka obrożna.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 września 2015 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie PLB040001 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3035)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Żwirownia Skoki PLB040005 (obszar ptasi) Jest to najmniejsza spośród ostoi ptasich w Polsce, położona w Kotlinie Płockiej, stanowiącej część Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej. Obszar obejmuje 2 sztuczne zbiorniki wodne (35% powierzchni obszaru), otoczone skarpami, z wyspami, powstałe w czynnym wyrobisku żwiru położonym wśród pól (zajmują 62% obszaru) i rzadkiego lasu liściastego (2% ostoi), w pobliżu nadwiślańskiej trasy z Płocka do Włocławka. Linia brzegowa zbiorników jest bardzo urozmaicona, a brzegi słabo porasta roślinność szuwarowa. W wyniku ciągle prowadzonej eksploatacji powierzchnia lustra wody i nowopowstałych wysp powiększa się i jest sukcesywnie zasiedlana przez ptaki. Szczególnie duże są tu kolonie mewy śmieszki (3970 gniazd w 2003r.) i rybitwy rzecznej, brzegówki (600 par). Na terenie ostoi występuje 6 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 1 bardzo cenny gatunek - rybitwa białoczelna, nie wymieniony w Dyrektywie. Przedmiotem ochrony są: zimorodek, świergotek polny, ortolan, rybitwa zwyczajna (rzeczna), rybitwa białoczelna, mewa czarnogłowa.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2015 r. ustanowieniem plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1649)

Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (obszar ptasi) Obszar obejmuje dolny odcinek doliny Wisły, zachowujący w większości naturalny charakter: z namuliskami, ławicami piaszczystymi i wysepkami. W dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie, zaś brzegi są pokryte zaroślami wierzbowymi i lasami łęgowymi. Miejscami występują pola uprawne i pastwiska. Na wysokich zboczach doliny Wisły rosną grądy zboczowe, zaś na nasłonecznionych skarpach utrzymują się murawy kserotermiczne. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 39. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. Dolina stanowi teren łęgowy dla ok. 180 gatunków ptaków., a także bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielika, nurogęsi, ohara, rybitwy białoczelnej, rybitwy rzecznej, zimorodka, ostrygojada. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje również derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. Do najcenniejszych zbiorowisk roślinnych w obszarze należą różne typy łąk oraz murawy kserotermiczne. Flora roślin naczyniowych liczy ok. 1350 gatunków. Występują liczne gatunki roślin zagrożonych i prawnie chronionych. Są to m.in.: leniec bezpodkwiatkowy, sasanka otwarta, starodub łąkowy.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. przyjęto zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2506).

Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 Do najbardziej wartościowych cech obszaru należy zaliczyć obecność słonych łąk. Mają one znaczenie w skali zarówno regionu, jak i kraju. Siedlisko przyrodnicze śródlądowych słonych łąk, pastwisk i szuwarów jest tu zróżnicowane na kilka podtypów. Dominują śródlądowe słone łąki ze świbką nadmorską i mlecznikiem nadmorskim. W lokalnych zagłębieniach, w koleinach dróg prowadzących na łąki, występują niewielkie płyty muraw z mannica

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

odstającą i muchotrzewem solniskowym. Większe powierzchnie w obniżeniach zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim. W partiach położonych nieco wyżej wykształciły się płaty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim. Razem podtypy te tworzą w gradiencie zasolenia i wilgotności unikalną mozaikę, o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym. Występowanie słonych łąk zwiększa różnorodność i heterogeniczność rolniczego krajobrazu Kujaw. W ich obrębie występuje grupa rzadkich halofilnych gatunków roślin, jak: łoboda oszczepowata, odm. solna, Salina mlecznik nadmorski, mannica odstająca, muchotrzew solniskowy, świbka morska, koniczyna rozdęta Trifolium, komonica wąskolistna i inne. Pomiędzy roślinnością słonolubną i innymi komponentami ekosystemu (owady, grzyby) tworzą się specyficzne powiązania troficzne i rozwojowe. Na pozostałych łąkach spotyka się również rzadkie składniki flory regionu i kraju - m.in. Goździk pyszny, pełnik europejski, groszek błotny. Wartość użytkowa siedliska przyrodniczego Śródlądowych słonych łąk, pastwisk i szuwarów jest relatywnie mniejsza. Użytkowane jest ono jako łąka kośna lub pastwisko. Największe znaczenie gospodarcze ma tu zespół śródlądowych słonych łąk ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim, odżywcza wartość siana nie jest jednak oceniana zbyt wysoko. Stosunkowo wartościowe są tutaj inne typy łąk, m.in. świeże łąki rajgrasowe. Jest to również miejsce gniazdowania i lęgu wielu gatunków ptaków.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 3279).

Błota Kłócińskie PLH040031 Obszar obejmuje tzw. Nieckę Kłócińską, leżącą w mezoregionie Kotliny Płockiej, ograniczoną od północy przez pola wydmore, a od południa przez wysoczyznę morenową. Niecka w większości wypełniona jest osadami organicznymi. Teren jest płaski i okresowo podmokły, znaczna jego część została w przeszłości zmeliorowana i jest użytkowana rolniczo. Jest to obszar dawnych torfowisk niskich, zalegających na kredzie jeziornej, odwadniany przez rzekę Kłótnię (Rakutówkę). W centrum obszaru znajduje się unikatowe jezioro Rakutowskie, pochodzenia wytopiskowego. Jest ono płytkim jeziorem ramienicowym, o zmiennej powierzchni (obecnie ok. 170-300 ha), o płaskich brzegach porośniętych głównie pasem szuwaru trzcinowego. Jezioro posiada bogatą roślinność wodną, znaczne powierzchnie dna zajęte są przez łąki ramienicowe. Wynurzone latem dno, porasta kalcyfilna roślinność namuliskowa i szuwarowa, m.in. szuwar kłociowy. Wokół Jeziora Rakutowskiego rozciąga się rozległy kompleks ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, w tym znaczne powierzchnie łąk trzęślicowych. Jezioro z przylegającymi szuwarami jest objęte granicami rezerwatu "Jezioro Rakutowskie" (pow. 414,07 ha), utworzonego dla awifauny. Obszar w znacznej części porośnięty jest przez wilgotne kompleksy leśne, zajęte przez olsy, łągi jesionowo-olszowe i łągi wiązowo-jesionowe. Pod wpływem sukcesywnego obniżania się poziomu wód gruntowych zwiększa się areal łągi wiązowo-jesionowej, a nawet tworzą się wilgotne postacie grądu. Na południe od Jeziora Rakutowskiego rozciąga się kompleks leśny, gdzie utworzony został rezerwat "Olszyny Rakutowskie" (pow. 174,62 ha). Przedmiotem ochrony w obszarze są: bóbr europejski, wydra europejska, kumak nizinny, czerwończyk nieparek, sierpowiec błyszczący, wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea, twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), torfowiska nakredowe (Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii, Schoenetum nigricantis), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum).

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 lipca 2017 r. w ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3108)

Włocławska Dolina Wisły PLH040039 Ostoja obejmuje około 30 km odcinek doliny Wisły między tamą we Włocławku, a miejscowością Nieszawa. Obszar obejmuje koryto rzeki Wisły oraz terasę zalewową wraz z otaczającym obszarem i z lokalnie występującymi stromymi stokami doliny. Typowe dla tego odcinka Wisły jest występowanie licznych łąk piaszczystych i mulistych nanosów w korycie. Są one formowane wskutek procesu odkładania materiału erodowanego z dna rzeki poniżej tamy we Włocławku. W wyniku sezonowych zmian poziomu wody w rzece oraz w wyniku krótkoterminowych zmian poziomu wody wynikających z wymiany wody w elektrowni Włocławek, powstają lub zanikają odsłoniętych piaszczyste łąki. Na tym odcinku rzeki występują również starsze wyspy porośnięte przez zarośla wierzbowe lub wierzbowo-topolowe. Obecnie większość starych wysp jest połączona z brzegiem rzeki gołbami. Funkcjonują one jako wyspy jedynie przy wysokich stanach wody. Na terenie ostoi występują również liczne starorzecza. Okresowo zalewane tereny przybrzeżne porośnięte są mozaiką ziołorośli i muraw z grupami drzew i krzewów. Głównie są to młode wierzbowo-topolowe drzewostany oraz wierzbowe zarośla. W niższych położeniach w dolinie koło Włocławka znajdują się pozostałości wielogatunkowych łągów cennych z europejskiego punktu widzenia. Na terasie powszechne są łąki i pastwiska. Rzadko natomiast spotykane są ciepłolubne murawy zwane murawami kserotermicznymi. O dużych wartościach przyrodniczych obszaru decyduje występowanie 11 rodzajów siedlisk, 58 gatunków zwierząt i 3 gatunki roślin cennych dla ochrony przyrody europejskiej. Największą powierzchnię spośród cennych siedlisk zajmują lasy łągowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe (13%) i zmiennowilgotne łąki (10%). W wodach Wisły żyje kilka rzadkich gatunków ryb m.in. kiełb białopłetwy, koza i minog rzeczny. Obszar jest ważnym miejscem z punktu widzenia ochrony ptaków. Stwierdzono tu 47 gatunków ptaków cennych dla ochrony przyrody w Europie m.in. bocian czarny, bielik, żuraw i derkacz. Obszar obejmuje część ekologicznego korytarza Wisły, który jest ważnym szlakiem migracji wielu gatunków roślin i zwierząt.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 2698).

Cyprianka PLH040013 Obszar obejmuje zespół torfianek (wyrobisk potorfowych) i naturalnych dystroficznych zbiorników wodnych. W jego skład wchodzi dwa typy zbiorników wodnych. Pierwszy z

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

nich to dystroficzny zbiornik o długości około 150 m, szerokości około 100 m i głębokości 1 m, usytuowany w bezpośrednim sąsiedztwie drogi Cyprianka - Rachcin oraz zespół znacznie większych, dystroficznych jezior stanowiących północno-zachodnią część obszaru, położonych w pobliżu wsi Bednarka. Drugi typ stanowi rozległy kompleks dołów potorfowych położonych na mierzącym około 1,5 km długości torfowisku niskim, leżącym pomiędzy wsiami Cyprianka i Zapusty. Powstały one w efekcie maszynowej eksploatacji pokładów torfu. Roślinność wodna pierwszego typu zbiorników składa się przede wszystkim z moczarki kanadyjskiej, rdestnicy pływającej, rogatka sztywnego i osoki aloesowatej, trzciny pospolitej, pałki szerokolistnej, skrzypu błotnego. Bezpośrednie otoczenie zbiorników stanowią zbiorowiska łożowe przechodzące w bagienny bór sosnowy. Roślinność kompleksu dołów potorfowych zdominowana jest przez zbiorowiska roślinne z, wśród których przeważają zespoły moczarki kanadyjskiej oraz rdestnicy pływającej graniczące od strony łądu z płacami zespołów grążela żółtego i grzybieni białych oraz pałki szerokolistnej. W najpłytszych partiach zbiorników obficie występuje skrzyp bagienny. Roślinność łądową w zdecydowanej większości stanowią zarośla wierzbowe. Zbiorniki wodne położone na opisywanym obszarze stanowią jedyne znane obecnie siedlisko ryby - strzebli błotnej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Jest to największa znana obecnie populacja tego gatunku w Polsce. Znaczna powierzchnia tutejszych torfianek i dystroficznych jezior stanowi gwarancję przetrwania lokalnej populacji strzebli błotnej przez wiele lat. Populacji strzebli błotnej towarzyszy również liczna populacja skarłowaciatego karasia.

Zarządzeniem Nr 0210/29/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 września 2013 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cyprianka PLH040013 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2948).

Parki krajobrazowe

Parki krajobrazowe chronią obszary ze względu na ich wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i walory krajobrazowe w celu ich zachowania i promowania w duchu zrównoważonego rozwoju.

Gostynińsko Włocławski Park Krajobrazowy

W Parku występuje bogactwo form morfologicznych, w tym rynny subglacjalne, ozy, poziomy terasowe Wisły. Z okresu postglacjalnego pochodzi jeden z największych w Polsce kompleks wydm śródlądowych. Na terenie GWPK znajduje się ponad 40 jezior, wśród których jest unik atowe w skali światowej jezioro Gościąż, z charakterystycznym uwarstwieniem osadów dennych (13 tysięcy par lamin osadów, rejestrujących 13 tysięcy lat historii zbiornika). Jezioro Rakutowskie wraz z otaczającymi podmokłościami wpisano do rejestru międzynarodowych obszarów cennych dla ptaków, szczególnie wodno błotnych ("Błota Rakutowskie"). Na terenie Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego sieć osadniczą tworzy 46 jednostek osadniczych miejscowości wiejskich, które zamieszkuje łącznie około 7243 osób. Jednostki osadnicze w randze miast czy ośrodków gminno miejskich zlokalizowane są poza granicami Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie np. Nowy Duninów, Łąck, Gostynin, Baruchowo, Kowal, Włocławek.

W Parku można wyróżnić trzy podstawowe typy krajobrazu: krajobraz tarasów Wisły, rozległych i płaskich, piaszczystych powierzchni akumulacji rzecznej, opadających w kierunku rzeki), krajobraz

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

tarasów zwydmionych z licznymi wałami, zespołami lub pojedynczo występującymi wzniesieniami i pagórkami wydmowymi oraz płytkimi nieckami deflacyjnymi i oraz k rajobraz równin akumulacji bagiennej płaskich, podmokłych, często zabagnionych terenów, powstałych w miejscach dawnych den dolinnych lub w zanikłych już zbiornikach wodnych oraz tam, gdzie zwierciadło wód podziemnych występuje płytko pod powierzchnią terenu.

Ponad 60% powierzchni GWPK zajmują lasy, wśród których dominują bory sosnowe i bory mieszane. Szacuje się, że w granicach Parku występuje około 800 gatunków roślin naczyniowych, spośród których około 180 to gatunki rzadkie w skali regionu, a około 50 objętych jest ochroną prawną (m.in. widłak goździsty, lilia złotogłów, sasanka łąkowa, naparstnica zwyczajna, storczyk szerokolistny). Wśród fauny GWPK najcenniejszą grupę stanowią ptaki, a zwłaszcza gatunki wodno błotne. Występują tu m.in. umieszczone w "Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt": bocian czarny, bąk, kulik wielki, żuraw, batalion, błotniak łąkowy i zbożowy, krwawodziób i derkacz. Na terenie GWPK funkcjonuje Ośrodek Rehabilitacji i Hodowli Ptaków, w którym prowadzi się leczenie i rehabilitację ptaków, głównie drapieżnych. Dzięki pracy Ośrodka przyrodzie przywrócono około 2000 osobników, wśród których były m.in. gadożery, orły bieliki, rybołowy, kilka gatunków sów, błotniaki, myszołowy. W 1991 roku w GWPK przeprowadzono pierwszą

w Europie Środkowo Wschodniej reintrodukcję sokoła wędrownego, kontynuowaną do dzisiaj. W 1999 roku zaobserwowano, że pary sokołów wyprowadziły młode ptaki z gniazd w Toruniu (komin "Elan y") i we Włocławku (komin Zakładów Azotowych "Anwil"). W 1981 roku rozpoczęto też udaną reintrodukcję bobra europejskiego. Na terenie Parku obserwuje się ostatnio rysia reintrodukowany w Kampinoskim Parku Narodowym, wykorzystując korytarz ekologiczny doliny Wisły, dotarł do rejonu GWPK.

Rezerваты przyrody

Zgodnie z treścią ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 55 ze zm.) rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 7 rezerwatów przyrody:

- Dębice leśny rezerwat przyrody o powierzchni 41,92 ha na terenie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, na terenie gminy Włocławek, utworzony w 1998 r. chroniący dobrze zachowane fitocenozy leśne zarostowe i łąkowe.
- Wójtowski Grąd leśny rezerwat przyrody o powierzchni 3,52 ha na terenie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w gminie Włocławek. Utworzony w 1987 r., chroniący grądy i bory mieszane na wydmowym zboczu rynny jeziornej.
- Gościąg jest to jedyny rezerwat przyrody nieożywionej (geomorfologiczny) w województwie kujawsko pomorskim. Położony na terasie pradoliny Toruńsko Eberswaldzkiej, w powiecie włocławskim, w gminie Włocławek. Rezerwat zajmuje obszar 174 ha, głównie jezioro Gościąg. Został powołany w 2001 roku. Głównym celem ochrony jest zachowanie unikatowych w skali

kraju serii laminowanych osadów dennych. Osady tworzy głównie gytia siarczanowo węglanowa z mikrolaminami. Brzeg jeziora porasta bór chrobotkowy i grąd subkontynentalny. Florę reprezentują: turzyca błotna, turzyca dzióbkwata, spirodela wielokorzeniowa, tojeść pospolita.

- Jazy faunistyczny rezerwat przyrody w gminie Włocławek. Według aktu powołującego, rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych czapli siwej. Zajmuje powierzchnię 2,62 ha.
- Jezioro Rakutowskie florystyczny rezerwat przyrody w gminie Kowal. Obejmuje jezioro i przybrzeżne łąki o powierzchni 414,07 ha. Według aktu powołującego, celem ochrony jest zachowanie największego na Pojezierzu Gostynińskim jeziora oraz terenów przyległych z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinnymi oraz miejscami bytowania wielu rzadkich gatunków ptaków.
- Olszyny Rakutowskie florystyczny i leśny rezerwat przyrody w gminie Kowal, w powiecie włocławskim, w województwie kujawsko pomorski m. Zajmuje powierzchnię 174,62 ha. Według aktu powołującego, celem ochrony rezerwatu jest zachowanie olsów i łągów jesionowo olszowych, zachowanych w stanie naturalnym.
- Grodno leśny rezerwat przyrody w gminie Baruchowo, w powiecie włocławskim, w województwie kujawsko pomorskim Obejmuje las, bagna i wody o powierzchni 132,88 ha. Według aktu powołującego, celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych jeziora Grodno o szmaragdowej wodzie wraz z otaczającymi go naturalnymi zbiorowiskami leśnymi.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płyty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Wszystkie 40 użytki ekologiczne zlokalizowane są na terenie gminy Włocławek i są to bagna.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie powiatu zlokalizowane są 2 obszary chronionego krajobrazu, scharakteryzowane poniżej.

Obszar chronionego krajobrazu Jezioro Modzerowskie: Teren zlokalizowany jest na obszarze gminy Izbica Kujawska. Obszar ten położony jest pod względem fizyczno-geograficznym w obrębie Wysoczyzny Kujawskiej. Rzeźba powierzchni terenu charakteryzuje się dużym urozmaiceniem, tak w obrębie samego obszaru, jak również w terenach okolicznych. Wiąże się to głównie z występowaniem

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

młodoglacjalnych form takich jak pagórki morenowe i rynny. Dominantą przestrzenną terenu jest rynna Jeziora Modzerowskiego i Jeziora Długiego wcinająca się w otaczający teren na głębokość ponad 20 m. Głównym elementem hydrograficznym jest Jezioro Modzerowskie wraz z Jeziorem Długim. Stanowią one klasyczny przykład jezior rynnowych i tworzą wraz z położonym w sąsiedztwie Jeziorem Brdowskim (położonym na terenie województwa wielkopolskiego) obszar źródlowy rzeki Noteć. Uzupełnienie sieci wodnej stanowi bogaty system drobnych cieków oraz oczek wodnych. Lasy położone na terenie Obszaru zajmują stosunkowo niewielką powierzchnię - około 242 ha, co stanowi zaledwie 8% całkowitej jego powierzchni. Podstawą utworzenia OChK Jezioro Modzerowskie jest ochrona krajobrazu i naturalnych warunków środowiska przyrodniczego, w tym: -cały rejon stanowi obszar źródliskowy rzeki Noteć, -Jezioro Modzerowskie wraz z Jeziorem Długim stanowi bardzo interesujący element morfologiczny i krajobrazowy w tej części województwa Kujawsko-Pomorskiego, kompleksy leśne wymagające ścisłej ochrony jako jedne z nielicznie występujących lasów w południowej części województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Data wyznaczenia: 1983-01-01

Powierzchnia [ha]: 3213,5000

Obszar chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej Obszar ten przebiega przez teren gminy Fabianki oraz gminy Lubanie z terenu powiatu włocławskiego. Obszar ten położony jest pod względem fizyczno-geograficznym w obrębie Kotliny Toruńskiej, stanowiącej fragment Pradoliny Wisły. Rzeźba powierzchni charakteryzuje się na ogół niewielkimi spadkami i w przeważającej większości jest płaska. Jedynie rejon przykrawędziowy Wysoczyzny Kujawskiej oraz fragmenty wydmy w północno-zachodniej części Obszaru charakteryzują się dużą malowniczością, wynikającą z dużych deniwelacji terenowych. Ośią hydrologiczną opisywanego terenu jest rzeka Wisła. Uzupełnienie sieci hydrograficznej stanowi rzeka Tążyna stanowiąca lewobrzeżny dopływ Wisły oraz system drobnych cieków i rowów. Trwałym i bardzo ważnym składnikiem szaty roślinnej są lasy. Zajmują one łączną powierzchnię około 1150 ha, co stanowi 3% ogólnej powierzchni. Są to przede wszystkim bory sosnowe mające ogromne znaczenie dla mikroklimatu Ciechocinka. Charakterystycznym elementem klimatycznym opisywanego terenu jest stosunkowo duży udział ciszy wynoszący dla Ciechocinka 20%. Bardzo interesującym i decydującym o funkcji terenu jest mikroklimat ciechociński. Jest to zjawisko powstałe między innymi w wyniku połączenia naturalnych predyspozycji z działalnością człowieka -budowa i eksploatacja łąki solankowych.

Data wyznaczenia: 1983-01-01

Powierzchnia [ha]: 38236,3400 (powierzchnia całkowita obszaru obejmująca także gminy z poza powiatu włocławskiego).

6. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 jest dokumentem wyznaczającym podstawowe kierunki działań zmierzających do

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu. Cele te wynikają z dokumentów wyższego szczebla. W przypadku braku realizacji zamierzeń zawartych w projektowanym dokumencie można spodziewać się:

- Pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego;
- Narażenia mieszkańców na szkodliwe działanie hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego;
- Pogorszenia jakości wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych oraz wód podziemnych;
- Zwiększenia ryzyka powodziowego powiatu;
- Degradacji gleb;
- Zwiększenia ryzyka zagrożenia suszą;
- Pogarszających się walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- Niszczenia siedlisk, co wpłynie negatywnie na bioróżnorodność biologiczną;
- Zmniejszenie lesistości powiatu;
- Zwiększenia zagrożenia poważnymi awariami;
- Niskiego poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

W przypadku braku realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 pogłębiać się będą zdiagnozowane dotychczas problemy środowiska na terenie powiatu.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W niniejszej części dokonano analizy zgodności celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

Dokumenty międzynarodowe

Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko. Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOS)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

Siódmy Program działań UE w dziedzinie ochrony środowiska (7 EAP) - „Dobrze żyć w granicach naszej planety”

Program będzie realizował cele tematyczne i priorytety inwestycyjne określone w stosownych rozporządzeniach UE dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z określonymi zasadami dla Programu wybrano następujące cele tematyczne:

- CT 6 - Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,
- CT 7 - Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- CT 10 - Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Europa 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Europa 2020 zawiera priorytety tematyczne, w tym między innymi priorytet „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – projekt na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania

zasobów, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji transportu oraz propagowania efektywności energetycznej.

Pakiet klimatyczno-energetyczny Unii Europejskiej

Pakiet klimatyczno-energetyczny Unii Europejskiej zawiera, między innymi, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. w UE w przypadku, gdyby uzyskano światowe porozumienie co do redukcji gazów cieplarnianych.

8. CELE OCHRONY PRZYRODY WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ ZAKAZY WYNIKAJĄCE Z USTANOWIONYCH FORM OCHRONY PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Teren powiatu objęto różnymi formami ochrony przyrody, na mocy ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z CRFOP udostępnionym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w granicach powiatu znajduje się 7 rezerwatów przyrody, 1 park krajobrazowy, 2 obszary chronionego krajobrazu, 7 obszarów Natura 2000, 116 użytków ekologicznych i 48 pomników przyrody.

Zakazy i ograniczenia dotyczące form ochrony przyrody znajdujących się na terenie powiatu włocławskiego przedstawiono poniżej.

W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:

- *budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;*
- *chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych,*

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;

- *polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;*
- *pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;*
- *użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;*
- *zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;*
- *pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;*
- *niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;*
- *palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;*
- *stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;*
- *zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *amatorskiego połowu ryb, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;*
- *ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573);*
- *wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;*
- *zakłócania ciszy;*

**Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

- *używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;*
- *biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;*
- *wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;*
- *organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.*

Na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*
- *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;*
- *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
- *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;*
- *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;*
- *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych: budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:*
  - a) *linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,*
  - b) *zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem*

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego

W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;*
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;*
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;*
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;*
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;*
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;*
- umieszczania tablic reklamowych.*

W parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;*
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;*
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

- *pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszstormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*
- *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*
- *budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:*
  - a) *linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,*
  - b) *zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne– z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;*
- *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;*
- *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;*
- *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;*
- *prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;*
- *utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;*
- *organizowania rajdów motorowych i samochodowych;*
- *używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.*

Na terenie obszarów NATURA 2000 zabrania się:

- *podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.*

Dla obszarów Natura 2000 na terenie powiatu ustanowione zostały plany zadań ochronnych:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 września 2015 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie PLB040001 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3035,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2015 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1649),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. przyjęto zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2506).

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3279).
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 lipca 2017 r. w ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3108).
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2698).
- Zarządzenie Nr 0210/29/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 września 2013 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cyprianka PLH040013 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2948).

Ocenia się, że realizacja postanowień zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 nie naruszy zasad gospodarowania na terenach będących formami przyrody prawnie chronionymi. Szczegółowa analiza potencjalnego oddziaływania na formy ochrony przyrody będzie dokonywana na etapie uzyskania poszczególnych decyzji środowiskowych.

W przypadku, gdy po określeniu szczegółowej lokalizacji inwestycji i zakresu inwestycji wskazane zostaną negatywne oddziaływania na obszary Natura 2000 realizacja może nastąpić tylko gdy zaistnieją przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098).

Cyt. Art. 34. 1. Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Oddziaływania potencjalnie negatywne na obszary Natura 2000 będą dotyczyć w głównej mierze sytuacji zmiany stosunków wodnych oraz wpływu na gatunki i siedliska zależne od wód, jak również prowadzenia dróg przez siedliska przyrodnicze oraz korytarze ekologiczne. Wytaczanie tras przez tereny biologicznie czynne, wiąże się z tworzeniem barier komunikacyjnych dla wielu gatunków zwierząt, powoduje także zakłócenia w funkcjonowaniu zwierząt i roślin w związku z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu. Przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz konserwacją rowów melioracyjnych mogą zakłócać lokalne korytarze migracji ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Nie przewiduje się jednak, aby ten wpływ mógł znacząco negatywnie oddziaływać na korytarze ekologiczne.

Na etapie prognozy stwierdzono, iż realizowane działania w ramach programu ochrony środowiska nie wpłyną negatywnie na:

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

1) pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

2) na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

3) pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI ZAPISÓW DOKUMENTU

Zamierzenia postawione sobie przez powiat w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 mają na celu poprawę stanu i jakości środowiska. Część z planowanych inwestycji może jednak chwilowo negatywnie oddziaływać na środowisko (podczas realizacji inwestycji). Można do nich zaliczyć:

- Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych.
- Montaż instalacji fotowoltaicznych w powiatowych jednostkach oświatowych.
- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację.
- Budowa ścieżek/szlaków rowerowych.
- Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych.
- Realizacja programu retencjonowania wód.
- Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej.
- Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 33. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028.

Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym Obszary Natura 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0	-/+	-/+	-/+	0
Montaż instalacji fotowoltaicznych w powiatowych jednostkach oświatowych	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0	-/+	-/+	-/+	0
Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0	-/+	-/+	-/+	0
Budowa ścieżek/szlaków rowerowych	+	+	+	+	+	+	+	+	0	-/+	-/+	0	+
Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	0	-/+	+	-/+	-/+	0	0	0	-/+	-/+	+	-/+	0
Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	-/+	-/+	+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Realizacja programu retencjonowania wód	-/+	-/+	+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0
Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	0	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	0

Legenda:

+ : realizacja zadania wpłynie pozytywnie na omawiany element środowiska

- : realizacja zadania wpłynie negatywnie na omawiany element środowiska,

0 : realizacja zadania nie wpływa na omawiany element środowiska,

-/+ : realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak pozytywnie w perspektywie wieloletniej.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Tabela 34. Prognozowane oddziaływanie zapisów Prognozy Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 wraz z uwzględnieniem rodzaju oddziaływania.

Komponent środowiska	Prognozowane oddziaływanie na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym Obszary Natura 2000	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Zachowanie obszarów cennych przyrodniczo	Brak oddziaływania	Ochrona i zachowanie obszarów cennych przyrodniczo	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania
Różnorodność biologiczna	Bezpośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Pośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych	Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.	Wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Brak oddziaływania	Krótkoterwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Poprawa jakości środowiska	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.	Prace modernizacyjne mogą powodować zmiany liczebności oraz rodzajów populacji.
Ludzie	Poprawa jakości życia poprzez polepszenie stanu środowiska	Poprawa jakości życia	Poprawa komfortu życia i pracy oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej	Poprawa jakości życia Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno – ściekową	Chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym na etapie prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym na etapie prac modernizacyjnych	Chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym na etapie prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym na etapie prac modernizacyjnych
Rośliny	Bezpośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac	Pośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych	Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie	Wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych	Brak oddziaływania	Krótkoterwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych wyniku czego może dojść do	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Poprawa jakości środowiska	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Regulacja gospodarki wodno – ściekowej	Prace modernizacyjne mogą powodować zmiany liczebności oraz rodzajów populacji.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Komponent środowiska	Prognozowane oddziaływanie na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
	modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	h budynków oraz infrastruktury technicznej		ścieków do ziemi i wód.	h budynków oraz infrastruktury technicznej		zmian liczebności oraz rodzajów populacji		wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.	
Zwierzęta	Bezpośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Pośredni wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych	Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.	Wpływ na populację oraz liczebność gatunków roślin i zwierząt na etapie prac modernizacyjnych budynków oraz infrastruktury technicznej	Brak oddziaływania	Krótkoterwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych wynikać może do zmian liczebności oraz rodzajów populacji	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Poprawa jakości środowiska	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.	Prace modernizacyjne mogą powodować zmiany liczebności oraz rodzajów populacji.
Powietrze	Ograniczenie emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery	Poprawa stanu powietrza	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Ograniczenie emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Klimat	Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Brak oddziaływań	Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Klimat akustyczny	Pogorszenie norm akustycznych na czas prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Pogorszenie norm akustycznych na czas prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Pogorszenie norm akustycznych na czas prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Pogorszenie norm akustycznych na czas prac modernizacyjnych
Wody (w tym JCW)	Racjonalizacja gospodarki wodami	Racjonalizacja gospodarki wodami	Brak oddziaływań	Racjonalizacja gospodarki wodami	Negatywny wpływ podczas prac budowlanych	Brak oddziaływań	Negatywny wpływ podczas prac budowlanych	Racjonalizacja gospodarki wodami	Brak oddziaływań	Negatywny wpływ podczas prac budowlanych
Powierzchnia ziemi	Naruszenie powierzchni ziemi w wyniku prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i	Brak oddziaływania	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i	Brak oddziaływań	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Komponent środowiska	Prognozowane oddziaływanie na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
	h, głównie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej				modernizacyjnych		modernizacyjnych		modernizacyjnych	modernizacyjnych
Krajobraz	Chwilowe pogorszenie walorów krajobrazowych na etapie prac modernizacyjnych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej oraz poprawa walorów krajobrazowych po zakończeniu prac remontowych	Chwilowe pogorszenie walorów krajobrazowych na etapie prac modernizacyjnych	Brak oddziaływania	Chwilowe pogorszenie walorów krajobrazowych na etapie prac modernizacyjnych	Poprawa walorów krajobrazowych	Poprawa walorów krajobrazowych	Chwilowe pogorszenie walorów krajobrazowych na etapie prac modernizacyjnych
Zasoby naturalne	Mniejsze zużycie paliw kopalnych wynikające z poprawy efektywności energetycznej budynków	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Mniejsze zużycie paliw kopalnych wynikające z poprawy efektywności energetycznej budynków	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Mniejsze zużycie paliw kopalnych wynikające z poprawy efektywności energetycznej budynków	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Zabytki	Prace modernizacyjne mogą mieć wpływ na pogorszenie estetyki obiektów zabytkowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne mogą mieć wpływ na pogorszenie estetyki obiektów zabytkowych	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne mogą mieć wpływ na pogorszenie estetyki obiektów zabytkowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne mogą mieć wpływ na pogorszenie estetyki obiektów zabytkowych

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym różnorodność biologiczna

Wpływ działań wyznaczonych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098) będą oceniane zgodnie z zapisami określonymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.).

Budowa infrastruktury kanalizacyjnej oraz bieżąca modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej niewątpliwie będzie miała pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie, ponieważ mniejszy udział zanieczyszczeń kierowanych bezpośrednio do gleb to większy udział organizmów w glebie, co za tym idzie lepsza żyzność gleb i jej urodzajność. Gleba o bogatej różnorodności biologicznej pozwala na lepsze kontrolowanie szkodników, ponieważ zawiera cały szereg gatunków drapieżników oraz różne zasoby składników pokarmowych.

Do możliwych negatywnych oddziaływań należą przede wszystkim działania na rzecz rozwoju energii odnawialnej, do których zalicza się elektrownie fotowoltaiczne. Zalicza się do nich inwestycje wymagające przeprowadzenia postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach którego szczegółowo analizowany jest ich wpływ na środowisko przyrodnicze (Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r. poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi lub magazynowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 – 5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1 – 3 tej ustawy, 1 ha na obszarach innych niż wymienione powyżej. Przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia).

Działania zaplanowane w Programie powinny być tak dostosowane, aby dodatkowo nie została zachwiana różnorodność biologiczna oraz nie zostało zniszczone bogactwo przyrodnicze.

Negatywne oddziaływania mogą nastąpić na etapie realizacji inwestycji, ale zakończą się one w momencie ukończenia prac budowlanych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i bioróżnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, a przede wszystkim nowe rozwiązania infrastrukturalne.

W Programie zaplanowano inwestycje związane z rozwojem sieci drogowej, budową ścieżek rowerowych, budową infrastruktury wodno - kanalizacyjnej, pracami konserwacyjnymi na rowach melioracyjnych, modernizacją obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej itp. Ze względu, iż na etapie opracowania prognozy nie można jednoznacznie określić lokalizacji przebiegu tych projektów

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

oraz ze względu na dużą powierzchnię obszarów prawnie chronionych w powiecie negatywne oddziaływania będą analizowane po określeniu szczegółowo zakresu inwestycji.

Oddziaływania potencjalnie negatywne będą dotyczyć w głównej mierze sytuacji zmiany stosunków wodnych oraz wpływu na gatunki i siedliska zależne od wód, jak również prowadzenia dróg przez siedliska przyrodnicze oraz korytarze ekologiczne. Wytyczanie tras przez tereny biologicznie czynne, wiąże się z tworzeniem barier komunikacyjnych dla wielu gatunków zwierząt, powoduje także zakłócenia w funkcjonowaniu zwierząt i roślin w związku z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu. Przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz konserwacją rowów melioracyjnych mogą zakłócać lokalne korytarze migracji ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Nie przewiduje się jednak, aby ten wpływ mógł znacząco negatywnie oddziaływać na korytarze ekologiczne.

W sytuacji, gdy zaistnieje ryzyko, iż jakkolwiek z zakazów w stosunku do obszaru chronionego może zostać naruszony przeprowadzona zostanie ocena czy możliwe jest zastosowanie tzw. odstępstwa od zakazów w stosunku obszarów chronionych na terenie powiatu. Ocena taka może zostać przeprowadzona po szczegółowym ustaleniu lokalizacji danej inwestycji.

Realizacja założeń w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028, szczególnie w przypadku realizacji przedsięwzięć drogowych będzie uwzględniać ochronę drożności korytarzy ekologicznych.

Biorąc pod uwagę układ oraz charakter istniejących korytarzy ekologicznych na terenie objętym Programem należy stwierdzić, iż są one przede wszystkim powiązane z ekosystemami dolin rzecznych i ich okolic. Planowane są inwestycje związane z modernizacją obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych. Przy zachowaniu odpowiednich standardów realizacyjnych np. prowadzenia prac poza okresem tarła i migracji płazów, wprowadzaniem przepławek dla ryb, ze względu na skalę zaplanowanych działań znaczące negatywne oddziaływanie na migrujące zwierzęta nie powinno wystąpić. Podobnie inwestycje związane z budową dróg mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na korytarze ekologiczne. Zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących (np. przejścia dla zwierząt) pozwolą zachować naturalne szlaki migracji.

Jakość powietrza i klimat

Realizowane działania będą miały pozytywny wpływ na komponenty środowiska, zarówno oddziałując na nie w sposób pośredni, jak i bezpośredni. Ich oddziaływanie będzie zauważalne w zakresie krótkookresowym, a także długookresowym. Pozytywne oddziaływania będą miały działania ukierunkowane na rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych, promowanie alternatywnych źródeł energii wśród mieszkańców gminy.

Realizacja inwestycji z zakresu przebudowy/remontu dróg może wymagać przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r. poz. 1839) drogi o nawierzchni twardej całkowitej długości powyżej 1 km należą do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 247 ze zm.), obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdza w takim przypadku organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podczas prac związanych z przebudową/remontem dróg będzie mieć miejsce emisja zarówno zorganizowana jak i niezorganizowana: gazów wylotowych z silników spalinowych maszyn drogowych i środków transportu, węglowodorów w czasie układania i utwardzania nawierzchni bitumicznych, emisji niezorganizowanej pyłu.

Ponadto działania związane z przebudową i remontem dróg spowodują upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego. W sposób pośredni pozytywnie oddziałuje to także na zdrowie człowieka i na inne organizmy żywe.

W przypadku eliminacji wyrobów zawierających azbest, potencjalnym zagrożeniem dla środowiska jest niewłaściwe prowadzenie demontażu prowadzące do emisji niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt włókien azbestowych. Zadania te powinny być realizowane ze szczególną ostrożnością.

Wody

Realizacja zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028 nie spowoduje pogorszenia stanu wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i występujących na terenie powiatu ujęć wody i nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód na obszarze powiatu włocławskiego.

Działania związane z rozbudową i bieżącą modernizacją sieci wodociągowo – kanalizacyjnej będą miały długotrwałe pozytywne oddziaływanie zarówno na wody powierzchniowe, jak i podziemne. Nowe oraz zmodernizowane odcinki sieci wodno - kanalizacyjnej ograniczą w znaczny sposób straty wody powstające na skutek przesyłu. Woda docierając do mieszkańców w dużej mierze trafia następnie do sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków, gdzie zostają przywrócone jej parametry jakościowe. Budowa kanalizacji sanitarnej ograniczy przenikanie zanieczyszczeń do środowiska.

Negatywne oddziaływanie na wody zaproponowanych do realizacji zadań będzie miało charakter przejściowy i dotyczyć będzie wyłącznie etapu budowy poszczególnych elementów infrastruktury. Realizacja działań zawartych w Programie wpłynie na osiągnięcie celów w środowiskowych zawartych w „Aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Działania związane z gospodarką wodno – ściekową na terenie powiatu wpłyną na polepszenie jakości części wód i osiągnięcie ich dobrego stanu chemicznego i potencjału ekologicznego.

Oddziaływania negatywne na wody związane są z budową, modernizacją jak i eksploatacją dróg. Na etapie budowy dochodzi do odwodnienia terenu, co może skutkować czasowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych i zamianą stosunków wodnych. Ponadto do wód podziemnych mogą przedostawać się różnorakie zanieczyszczenia, jednak nie powinny wpłynąć znacząco na ich jakość.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Podczas użytkowania dróg zanieczyszczenia przedostają się do wód w wyniku infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Podstawą ochrony przed tego typu zanieczyszczeniami jest zastosowanie systemów odwodnień, które umożliwiają, w normalnych warunkach eksploatacji, absorpcję węglowodorów ropopochodnych. Chemizm wód ulega zmianom głównie za sprawą rozpuszczalnych w wodzie soli, które migrują do ekosystemów wodnych. Oddziaływania te będą pośrednie i długotrwałe.

Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą szereg negatywnych oddziaływań na etapie budowy konkretnych inwestycji infrastrukturalnych, takich jak odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny i krótkotrwały.

Większość analizowanych działań może w sposób chwilowy negatywnie wpłynąć na wody na terenie gminy, ale oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i w perspektywie długoterminowej (po zakończeniu etapu realizacji inwestycji) oddziaływanie będzie wyłącznie pozytywne.

Zwierzęta, rośliny

Zdecydowana większość z zaproponowanych zadań nie wpłynie w negatywny sposób na zwierzęta i rośliny, a krótkotrwałe oddziaływania mogą wystąpić na etapie realizacji działań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska.

Działania związane z przebudową i modernizacją dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich dotyczą tylko wymiany nawierzchni. Na etapie realizacji inwestycji związanej z wymianą nawierzchni dróg, może dojść do oddziaływania hałasu oraz emisji szkodliwych substancji związanych z wykorzystaniem pojazdów ciężkich, jednakże oddziaływanie ustąpi natychmiast po zakończeniu inwestycji.

W przypadku gdy dana inwestycja będzie wiązała się z koniecznością naruszenia zakazów w stosunku do gatunków chronionych konieczne będzie uzyskanie zgody na odstępstwo od tych zakazów na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Należy uznać, iż działania prowadzone w ten sposób nie będą powodowały trwałego negatywnego oddziaływania na środowisko i ustąpią po zakończeniu prac.

W programie wskazano na planowany montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych i powiatowych.

W trakcie realizacji ww. działań może dochodzić do płoszenia lub zamurowywania gniazdujących tam ptaków, a także hibernujących nietoperzy. Przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową), w obrębie modernizowanych obiektów. W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prace prowadzić poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ww. ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie budynków, dla których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek)

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

łęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na obiektach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 14 kwietnia 2004 r. wymagają zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Praca nie będzie powodować emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (brak źródeł emisji). Nie przewiduje się również wytwarzania odpadów.

Wszystkie analizowane działania mogą w sposób chwilowy negatywnie wpłynąć na rośliny i zwierzęta na terenie powiatu, ale oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i w perspektywie długoterminowej (po zakończeniu etapu realizacji inwestycji) oddziaływanie będzie wyłącznie pozytywne.

Realizowane działania uwzględniają ochronę gatunkową roślin i zwierząt wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183, ze zm.),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Krajobraz

Wpływ na krajobraz będą mieć głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na np. przebudowie dróg spowodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko.

Wszystkie analizowane działania mogą w sposób chwilowy negatywnie wpłynąć na krajobraz na terenie powiatu, ale oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i w perspektywie długoterminowej (po zakończeniu etapu realizacji inwestycji) oddziaływanie będzie wyłącznie pozytywne.

Ludzie

Przewiduje się, że niektóre z zaproponowanych działań mogą stanowić źródło potencjalnych oddziaływań na ludzi. Będą to przede wszystkim inwestycje budowlane związane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu budowlanego, tj. przy budowie i przebudowie dróg, infrastruktury wodno-

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

kanalizacyjnej, usuwaniu wyrobów azbestowych. Mogą wystąpić uciążliwości zarówno dla ruchu pieszego jak i kołowego. Będą to jednak oddziaływania chwilowe i zakończą się w momencie sfinalizowania przedsięwzięcia. Po zakończeniu realizacji inwestycji oddziaływanie inwestycji będzie wyłącznie pozytywne.

Ważne jest odpowiednie przygotowanie inwestycji, w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań: właściwe oznakowane miejsca pracy, wcześniejsze poinformowanie mieszkańców o przyszłych utrudnieniach. Prowadzone prace powinny przebiegać w godzinach dziennych, a przedsięwzięcia drogowe najlepiej poza godzinami szczytu komunikacyjnego. Wszystkie działania budowlane powinny być prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i zasadami BHP.

Na etapie eksploatacji dróg, prowadzone działania powinny być zgodne z dopuszczalnymi standardami jakości powietrza i poziomu hałasu.

Eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej niesie pozytywne skutki społeczne, podnoszące standard życia mieszkańców. Budowa i modernizacja stacji uzdatniania oraz sieci wodociągowych pozwoli na dostarczenie wody spełniającej warunki dla wody przeznaczonej do spożycia. Budowa sieci kanalizacyjnej pozwoli ograniczyć ilość zbiorników bezodpływowych i zmniejszy ilość zanieczyszczeń wód, co pośrednio wpłynie na polepszenie stanu zdrowia mieszkańców.

Zakłada się, że planowane przedsięwzięcia związane z budową instalacji fotowoltaicznych nie spowodują pogorszenia warunków bytu okolicznych mieszkańców oraz nie naruszą interesów osób trzecich. Planowane rozwiązania pozwolą na ograniczenie emisji substancji szkodliwych w wyniku zmniejszonej ilości spalanych paliw kopalnianych do produkcji energii elektrycznej.

Wpływ większości działań inwestycyjnych wyznaczonych w projekcie Programu ochrony środowiska dla powiatu włocławskiego na zdrowie i życie ludzi będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.).

Zabytki i dobra materialne

Wszystkie zapisy ukierunkowane są na poprawę jakości życia mieszkańców powiatu włocławskiego, stąd ewentualne negatywne oddziaływanie może mieć miejsce wyłącznie w wyniku niewłaściwej ich realizacji lub użytkowania. Przykładem może być poprawa jakości infrastruktury drogowej poprzez jej wyrównanie lub utwardzenie, co może przyczynić się do wzrostu natężenia ruchu lub do nadmiernej prędkości pojazdów. Z drugiej strony poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców, zmniejszy się ryzyko wystąpienia kolizji spowodowanej złym stanem nawierzchni oraz uszkodzenia samochodów, a także wyeliminuje kurz i zapylenie środowiska w otoczeniu drogi.

Podsumowując, należy stwierdzić że, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów na zabytki i dobra materialne, jeśli ich realizacja będzie prawidłowa (przez prawidłową realizację działań rozumie się działania minimalizujące negatywny wpływ na omawiane komponenty - integrowane z krajobrazem przez odpowiednią lokalizację i ukształtowanie np. trasy dróg, dobór materiałów oraz zastosowanie zieleni, inwestycje liniowe należy grupować, co oznacza, że jeśli na tym samym

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

obszarze planowane są np. inwestycja drogowa i energetyczna, można je poprowadzić po tej samej linii, aby zminimalizować ingerencje inwestycji w omawiane komponenty).

Zasoby naturalne

Energetyka odnawialna to jeden z zasadniczych elementów rozwoju zrównoważonego. Konieczność ograniczenia emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw energetycznych to konieczność poszukiwania alternatywnych źródeł energii wobec ekonomicznego i fizycznego wyczerpywania się zasobu paliw kopalnych.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływanie, za wyjątkiem działania związanego z modernizacją dróg. Potencjalne negatywne oddziaływanie zakończy się po realizacji inwestycji.

Powierzchnia ziemi

Oddziaływania na powierzchnię ziemi na terenie powiatu będą miały charakter bezpośredni i pośredni, krótkotrwały, negatywny (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi).

Powstałe w trakcie prac masy ziemi winny być zagospodarowane w trakcie robót. Po etapie budowy i prac ziemnych oddziaływanie będzie wyłącznie pozytywne we wszystkich aspektach środowiskowych

i w okresie długoterminowym.

10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NA WYBRANE ELEMENTY ŚRODOWISKA

10.1. JAKOŚĆ POWIETRZA

Na terenie powiatu możliwa jest budowa instalacji fotowoltaicznych. W ramach realizacji dokumentu nie przewiduje się montaż instalacji wykorzystujących energię wiatru oraz dużych farm fotowoltaicznych.

Instalacje fotowoltaiczne

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble, kopciuszki). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, aby nie płoszyć gniazdujących ptaków.

Inwestycje (potencjalne) polegające na lokalizacji paneli fotowoltaicznych zwłaszcza na dużych powierzchniach mogą prowadzić do powstania „efektu tafli wody”. Efekt ten polega na tym, że wskutek odbijania promieni słonecznych przez panele słoneczne może dojść do kolizji ptaków z panelami, które mogą mylić je z taflą wody. Poprzez zajęcie dużej części powierzchni terenu może

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

dojść do fragmentacji siedlisk i opuszczania miejsc gniazdowania. Przedsięwzięcie musi zostać tak zaprojektowane, aby:

- unikać przy wyborze lokalizacji obszarów prawnie chronionych;
- w przypadku lokalizacji farmy fotowoltaicznej na obszarach łąk i/lub w sąsiedztwie obszarów wodno-błotnych i zbiorników wodnych skonsultować się z ornitologami, w celu takiego zaprojektowania inwestycji, aby wyeliminować lub zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę;
- stosować panele fotowoltaiczne wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych;
- prace związane z budową prowadzić poza okresem lęgowym ptaków,
- w taki sposób projektować budowę nowych linii napowietrznych i słupów, aby możliwie w największym stopniu eliminować w przypadku ptaków możliwość kolizji i porażenia prądem.

10.2. KLIMAT

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk związanych ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat.

Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. Istotne będzie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: energii słonecznej i biomasy.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszzonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej.

W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Część działań ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu na zmiany klimatu.

Działanie obejmujące modernizację dróg powiatowych, obok ogólnej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym, które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań związanych ze zmianą klimatu:

- ochrona bioróżnorodności,
- zrównoważona gospodarka leśna,
- właściwa gospodarka przestrzenna uwzględniająca skutki zmian klimatu,
- dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą.

10.3. KLIMAT AKUSTYCZNY

Poprawa stanu technicznego dróg poprzez modernizację dróg powiatowych wpłynie na polepszenie komfortu przejazdu, zmniejszenie poziomu hałasu (w przypadku zastosowania nawierzchni cichych) oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców. Duże znaczenie ma prawidłowe osadzenie w nawierzchni drogi studzienek kanalizacyjnych. Poprawa infrastruktury transportowej powoduje poprawę płynności ruchu, przyspieszenie przejazdów, co wiąże się także ze zmniejszeniem emisji spalin i oszczędnością w zużyciu paliw. Rozwój infrastruktury transportowej ma także wpływ na dziedzictwo kulturowe w tym zabytki. Znaczące oddziaływania zadań związanych z przebudową/budową dróg będą przejściowe (krótkotrwałe), odwracalne i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót.

Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczy sprzętu (hałas, emisja spalin i wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznego hałasu w porze wieczornej). Minimalizowaniu znaczących oddziaływań na środowisko będzie służyło przestrzeganie obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami. Ograniczeniu emisji pyłu przy pracach ziemnych sprzyjają: zwilżanie powierzchni terenu i zwilżanie sypkiego materiału składowanego na przyzmach (piasek), sztuczne bariery, jakimi są m. in. parkany okalające plac budowy.

Kompensacja przyrodnicza w przypadku realizacji inwestycji drogowych związana jest z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz montażem ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy. Ponadto modernizowane drogi wyposażane są w instalacje odwadniające oraz przejścia dla zwierząt.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Działania w zakresie eliminacji bądź ograniczenia hałasu w zasięgu działalności gospodarczej powinny przyczynić się do poprawy warunków życia ludzi na terenach zabudowy mieszkaniowej położonych blisko zakładów. Prowadzenie systematycznie monitoringu pozwoli szybciej reagować na potencjalne przekroczenia dopuszczalnych norm emisji hałasu, a tym samym przyczynić się do wprowadzania przez podmioty gospodarcze nowocześniejszych technologii eliminujących negatywne oddziaływanie ze strony hałasu.

Realizowane działania w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

10.4. WODY

Rozbudowa i bieżąca modernizacja sieci wodno – ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. zahamuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do wód i gleb oraz wiążący się z tym spływ powierzchniowy i migrację zanieczyszczeń w głąb gruntu na skutek filtracji, co niesie ryzyko skażenia wód. Ponadto możliwość włączenia się do sieci kanalizacyjnej spowoduje rezygnację mieszkańców z korzystania z odbiorników bezodpływowych, które często są nieszczelne, powodując wycieki zanieczyszczeń do gruntu. Wraz ze ściekami, do gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych przedostają się duże ilości m.in.: azotanów, fosforanów, chlorków, metali ciężkich. Związki te przyczyniają się do: zakwaszenia gleby, zmniejszenia ilości tlenu w wodzie, wzrostu wskaźników BZT₅, ChZT, powodując eutrofizację zbiorników oraz ich zarastanie. Przyczynia się to do pogorszenia walorów jakościowych gleb oraz wód, zmniejszając tym samym ich bioróżnorodność.

Należy pamiętać, iż oddziaływanie inwestycji wodno - kanalizacyjnych na etapie budowy będzie rodzić niedogodności związane z ograniczeniami komunikacyjnymi dla mieszkańców oraz pewne skutki w środowisku przyrodniczym (ingerencja w środowisko wodno-gruntowe, wpływ na krajobraz). Wymienione oddziaływania będą występować tylko w krótkim okresie (realizacja), a spodziewana wartość korzyści związanych ze skanalizowaniem czy zwodociągowaniem miejscowości przewyższy wielokrotnie sumę strat ekologicznych. Nowe oraz zmodernizowane odcinki sieci wod – kan ograniczą w znaczny sposób straty wody powstające na skutek przesyłu. Woda docierając do mieszkańców w dużej mierze trafia następnie do sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków, gdzie zostają przywrócone jej parametry jakościowe. Budowa sieci wodociągowej zapewni mieszkańcom wodę do spożycia o lepszej jakości, a realizacja budowy kanalizacji sanitarnej ograniczy przenikanie zanieczyszczeń do środowiska.

Brak konserwacji rowów melioracyjnych może doprowadzić do podtopień oraz całkowitego ich zaniku. Właściwa melioracja gruntów rolniczych przynosi w bardzo krótkim czasie wymierne korzyści dla wszystkich. Prawidłowe stosunki wodne w glebie dają poprawę plonów, natomiast dobrze rozwinięta eksploatacja melioracji podstawowej i szczegółowej zapobiega zalewaniu gruntów. Pozytywne efekty dla przepływu wód przyniosą prace polegające na usunięciu powalonych drzew, zatamowań bobrowych, wykaszaniu skarp.

10.5. LUDZIE

Część z zaproponowanych działań może stanowić źródło potencjalnych oddziaływań na ludzi. Będą to przede wszystkim inwestycje budowlane związane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu budowlanego, tj. przy budowie i przebudowie dróg, ścieżek rowerowych, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, usuwaniu wyrobów azbestowych. Mogą wystąpić uciążliwości zarówno dla ruchu pieszego jak i kołowego. Będą to jednak oddziaływania chwilowe i zakończą się w momencie zakończenia przedsięwzięcia. Dlatego ważne jest odpowiednie przygotowanie inwestycji, w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań: właściwe oznakowane miejsca pracy, wcześniejsze poinformowanie mieszkańców o przyszłych utrudnieniach. Prowadzone prace powinny przebiegać w godzinach dziennych, a przedsięwzięcia drogowe najlepiej poza godzinami szczytu komunikacyjnego. Wszystkie działania budowlane powinny być prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i zasadami BHP.

Eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej niesie pozytywne skutki społeczne, podnoszące standard życia mieszkańców. Budowa sieci kanalizacyjnej pozwoli ograniczyć ilość zbiorników bezodpływowych i zmniejszy ilość zanieczyszczeń wód, co pośrednio wpłynie na polepszenie stanu zdrowia mieszkańców.

10.6. ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Zdecydowana większość z zaproponowanych zadań wpłynie pozytywnie na zwierzęta i rośliny, a krótkotrwale negatywne oddziaływania mogą wystąpić na etapie realizacji działań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska.

Działania związane z gospodarką wodno – ściekową na terenie gminy wpłyną na polepszenie jakości części wód powierzchniowych i podziemnych i osiągnięcie ich dobrego stanu chemicznego i potencjału ekologicznego i tym samym poprawę miejsc bytowania roślin i zwierząt.

Montaż instalacji OZE w perspektywie długoterminowej wpłynie pozytywnie na rośliny i zwierzęta poprzez poprawę jakości powietrza.

Budowa ścieżek/szlaków rowerowych odbywać się będzie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, na terenach zabudowanych, w związku z tym do negatywnego oddziaływania na roślinność, zwierzęta i różnorodność biologiczną może dojść tylko na etapie realizacji inwestycji poprzez np. naruszenie roślinności przydrożnej. Negatywne oddziaływanie ustąpi w momencie zrealizowania inwestycji. W perspektywie długoterminowej nastąpi pośrednie pozytywne oddziaływanie na ww. komponenty poprzez ograniczenie emisji spalin związane z możliwością zastąpienia podróży samochodem rowerem.

11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028, należą takie, które mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową i modernizacją sieci wodno - ściekowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależnie będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W wyniku realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 może potencjalnie dojść do chwilowego, na etapie realizacji inwestycji oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z Programu były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody. Oddziaływanie nastąpi natychmiast po zakończeniu realizacji inwestycji.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych powiatu.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Programie na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.

- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.

Różnorodność biologiczna (w tym rośliny, zwierzęta, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i hiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

Wody powierzchniowe i podziemne:

- w uzasadnionych przypadkach prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów (tam, gdzie zidentyfikowano ich obecność i takie działania są uzasadnione),
- stosowanie do budowy materiałów naturalnych,
- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów,
- sprawne przeprowadzenie prac,
- stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- uwzględnienie istniejących warunków hydrogeologicznych w rejonie planowanych przedsięwzięć,
- w przypadku kolizji z terenami zielni, niezbędne jest zabezpieczenie drzew wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace,
- przeprowadzenie prób szczelności nowej sieci.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu.

Ochrona powierzchni ziemi:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Właściwe postępowanie z odpadami.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Powstałe podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.
- Wykorzystanie mas ziemnych do wyrównania powierzchni ziemi (jeżeli jest to uzasadnione).

Ludzie:

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów Programu na zdrowie ludzkie, jeśli ich realizacja będzie prawidłowa. Wszystkie działania służą poprawie stanu środowiska, a co za tym idzie wpłyną na lepszą kondycję zdrowotną mieszkańców.

12. ANALIZA WPŁYWU DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE NA CELE ŚRODOWISKOWE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD WYNIKAJĄCE Z RAMOWEJ DYREKTYWY WODNEJ

Działania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 zostały przeanalizowane pod kątem oddziaływania na cele środowiskowe określone dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Spośród wszystkich działań mogących oddziaływać na środowisko jedynie *Rozbudowa i bieżąca modernizacja sieci wodno – ściekowej* może mieć wpływ na cele środowiskowe wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej. Realizacja działania pozytywnie wpłynie na realizację zaplanowanych celów środowiskowych. Należy spodziewać się ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku budowy sieci kanalizacyjnej, minimalizujących przypadki niewłaściwego zagospodarowywania ścieków komunalnych.

13. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ALTERNATYWNYCH

Art. 51, ust. 2, pkt. pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Programu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

14. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Zgodnie z przepisami zawartymi w dziale VI rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dotyczącym postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 nie wykazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza Prognoza przygotowana została na potrzeby przeprowadzenia procedury w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028. Głównym celem opracowania prognozy jest określenie potencjalnego oddziaływania realizacji ocenianego dokumentu na środowisko.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 stanowi podstawowe narzędzie do prowadzenia polityki ekologicznej na terenie powiatu. Głównym założeniem dokumentu jest poprawa stanu środowiska naturalnego oraz efektywne zarządzanie środowiskiem i jego zasobami.

Zakres prognozy

Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 14.07.2021 r. (znak pisma: WOO.411.179.2021.KB) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy pismem z dnia 08.07.2021 r. (znak pisma: NNZ.9022.1.354.2021) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

Metody pracy i materiały wyjściowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autorzy kierowali się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotyczącą oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu POŚ

W przypadku braku realizacji zamierzeń zawartych w projektowanym dokumencie można spodziewać się:

- Pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego;
- Narażenia mieszkańców na szkodliwe działanie hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego;
- Pogorszenia jakości wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych oraz wód podziemnych;
- Zwiększania ryzyka powodziowego powiatu;
- Degradacji gleb;
- Zwiększenia ryzyka zagrożenia suszą;
- Pogarszających się walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- Niszczenia siedlisk, co wpłynie negatywnie na bioróżnorodność biologiczną;
- Zmniejszenie lesistości powiatu;
- Zwiększenia zagrożenia poważnymi awariami;
- Niskiego poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko analizuje stan środowiska naturalnego na terenie powiatu włocławskiego. Określa również potencjalny wpływ zaplanowanych inwestycji na poszczególne elementy środowiska.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Programu, które mogą potencjalnie wpływać na środowisko to:

- Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych.
- Montaż instalacji fotowoltaicznych w powiatowych jednostkach oświatowych.
- Montaż instalacji OZE na budynkach mieszkalnych na terenie powiatu.
- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację.
- Budowa ścieżek/szlaków rowerowych.
- Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych.
- Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej.
- Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody

Ocenia się, że realizacja postanowień zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028 nie naruszy zasad gospodarowania na terenach będących formami przyrody prawnie chronionymi. Szczegółowa analiza potencjalnego oddziaływania na formy ochrony przyrody będzie dokonywana na etapie uzyskiwania poszczególnych decyzji środowiskowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028

Oddziaływania potencjalnie negatywne na obszary Natura 2000 będą dotyczyć w głównej mierze sytuacji zmiany stosunków wodnych oraz wpływu na gatunki i siedliska zależne od wód, jak również prowadzenia dróg przez siedliska przyrodnicze oraz korytarze ekologiczne. Wytaczanie tras przez tereny biologicznie czynne, wiąże się z tworzeniem barier komunikacyjnych dla wielu gatunków zwierząt, powoduje także zakłócenia w funkcjonowaniu zwierząt i roślin w związku z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu. Przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz konserwacją rowów melioracyjnych mogą zakłócać lokalne korytarze migracji ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Nie przewiduje się jednak, aby ten wpływ mógł znacząco negatywnie oddziaływać na korytarze ekologiczne.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie programu ochrony środowiska dla powiatu włocławskiego na wybrane elementy środowiska

Przeprowadzona prognoza pozwala stwierdzić, iż działania zawarte w Programie przyczynią się do poprawy stanu i jakości środowiska na terenie powiatu włocławskiego. Możliwe jest chwilowe i krótkoterminowe oddziaływanie na środowisko, w głównej mierze działań polegających na modernizacji infrastruktury kanalizacyjnej, prac modernizacyjnych budynków budowlanych oraz montażu OZE. Oddziaływanie to może być związane z emisją hałasu oraz zanieczyszczeń, a także chwilowym naruszeniem powierzchni ziemi wynikającym z wykorzystania sprzętu budowlanego. Aby zminimalizować nawet krótkotrwałe oddziaływanie na środowisko w prognozie przedstawiono szereg działań mających na celu zapobieganie oraz ograniczenie negatywnego wpływu planowanych działań na środowisko.

Propozycje działań alternatywnych

W przypadku projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028 rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Programu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028 nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

SPIS TABEL

TABELA 1. JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO. (STAN NA 31.12.2020 R.).....	9
TABELA 2. WYNIKOWE KLASY DLA STREFY KUJAWSKO - POMORSKIEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2020 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ZDROWIA.....	9
TABELA 3. ODNOTOWANE PRZEKROCZENIA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI NA TERENIE GMIN POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO W 2020 ROKU.	10
TABELA 4. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH DO POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH [T/ROK] NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.	13
TABELA 5. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU – POZIOM DOBOWY.	14
TABELA 6. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU – POZIOM DŁUGOOKRESOWY.	15
TABELA 7. POJAZDY ZAREJESTROWANE NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO W LATACH 2015-2019.	17
TABELA 8. ZAKRESY CZĘSTOTLIWOŚCI PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH, DLA KTÓRYCH OKREŚLA SIĘ PARAMETRY FIZYCZNE CHARAKTERYZUJĄCE ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH NA ŚRODOWISKO ORAZ DOPUSZCZALNE POZIOMY PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH, CHARAKTERYZOWANE PRZEZ DOPUSZCZALNE WARTOŚCI PARAMETRÓW FIZYCZNYCH DLA MIEJSC DOSTĘPNYCH DLA LUDNOŚCI. ...	19
TABELA 9. STACJE BAZOWE NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	20
TABELA 10. WYNIKI PRZEPROWADZONYCH POMIARÓW PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.	21
TABELA 11. OCENA JCWP NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO NA PODSTAWIE BADAŃ PROWADZONYCH W LATACH 2017-2020.	25
TABELA 12. CELE ŚRODOWISKOWE WYZNACZONE DLA JCWP NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	27
TABELA 13. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	30
TABELA 14. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 45.....	31
TABELA 15. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 47.....	31
TABELA 16. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 48.....	31
TABELA 17. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 62.....	31
TABELA 18. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 63.....	32
TABELA 19. BADANIA WÓD PODZIEMNYCH PROWADZONE W OSTATNICH LATACH NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	33

**Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

TABELA 20. CELE ŚRODOWISKOWE WYZNACZONE DLA JCWPD NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	33
TABELA 21. ZŁOŻA PIASKÓW I ŻWIRÓW NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.....	35
TABELA 22. ZŁOŻA PIASKÓW KWARCOWYCH D/P CEGŁY WAP-PIASKOWEJ NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.....	39
TABELA 23. ZŁOŻA KREDY NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.	40
TABELA 24. ZŁOŻA WĘGLI BRUNATNYCH NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.	40
TABELA 25. ZŁOŻA SUROWCÓW ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.	41
TABELA 26. ZŁOŻA WÓD LECZNICZYCH ORAZ TORFÓW NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.	42
TABELA 27. ZŁOŻA SOLI KAMIENNYCH NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.....	42
TABELA 28. ZŁOŻA KREDY JEZIORNEJ I KREDY PISZĄCEJ NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO – STAN NA 31.12.2020 R.	42
TABELA 29. WYROBY AZBESTOWE NA TERENIE GMIN POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO [KG].....	46
TABELA 30. POWIERZCHNIA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ W POWIECIE WŁOCŁAWSKIM (STAN NA 31.12.2020 R.).	47
TABELA 31. LICZBOWE ZESTAWIENIE POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO (STAN NA 31.12.2020 R.).....	48
TABELA 32. OBSZARY NATURA 2000 NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	49
TABELA 33. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO NA LATA 2021 – 2024 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2025 - 2028.	67
TABELA 34. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIE ZAPISÓW PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO NA LATA 2021 – 2024 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2025 – 2028 WRAZ Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJU ODDZIAŁYWANIA.....	69

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO POMORSKIEGO.	7
RYSUNEK 2. GMINY POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	8
RYSUNEK 3. ZASIĘG OBSZARÓW PRZEKROCZEŃ POZIOMU DOCELOWEGO BENZO(A)PIRENU OKREŚLONEGO ZE WZGLĘDU NA.....	11
RYSUNEK 4. SIEĆ DROGOWA W POWIECIE WŁOCŁAWSKIM.....	16

**Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Włocławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028**

RYSUNEK 5. OCENA STANU JCWP RZECZNYCH BADANYCH W 2018 ROKU.....	24
RYSUNEK 6. POŁOŻENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIE GO NA TLE GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	30

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH DO POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH [T/ROK] W LATACH 2015 – 2020.....	12
WYKRES 2. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH DO POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH [T/ROK] W LATACH 2015 – 2020.....	13
WYKRES 3. ODPADY ZEBRANE NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO W OSTATNICH LATACH.....	44
WYKRES 4. ODPADY ZEBRANE W CIĄGU ROKU 2019 [T] NA TERENIE GMIN POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO.....	44
WYKRES 5. POWIERZCHNIA OBSZARÓW CHRONIONYCH NA TERENIE POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO W LATACH 2015-2020.....	47